

ZPRÁVA

O POSKYTOVÁNÍ METODICKÉ POMOCI OBCÍM A DOBROVOLNÝM SVAZKŮM OBCÍ NA ÚZEMÍ JIHOČESKÉHO KRAJE V ROCE 2018

Předkládá: Ing. Lubomír Bednář - OEKO, vedoucí oddělení přezkumu
a metodiky hospodaření obcí

Zpracovali: Ing. Lubomír Bednář
Jana Hůlková

Oddělení přezkumu a metodiky hospodaření obcí, odbor ekonomický, tímto dokumentem předkládá všem obcím a dobrovolným svazkům obcí Jihočeského kraje zprávu o poskytování metodické pomoci těmto územním celkům v roce 2018. Jedná se o zpracované odpovědi na doručené metodické dotazy od zástupců obcí a dobrovolných svazků obcí z oblasti hospodaření, které byly po zpracování odeslány původním tazatelům, ale vzhledem k jejich obecné platnosti a aktuálnosti jsou v neadresné úpravě nabídnuty k využití všem ostatním územním celkům v kraji.

Obdobným způsobem byly již zveřejněny zpracované odpovědi na metodické dotazy z období let 2010 až 2017.

Odpovědi na metodické dotazy územních celků, které se vztahují k účetnictví, byly zpracovány po konzultaci s oddělením účetnictví a oddělením výkaznictví ekonomického odboru.

Současně upozorňujeme, že v předložených odpovědích jsme vycházeli z právního stavu ke dni původního zpracování jednotlivých odpovědí na příslušný dotaz. Dále též upozorňujeme na skutečnost, že vytvořené odpovědi nejsou právně závazné, neboť k závazným výkladům právních předpisů je oprávněn pouze příslušný soud.

Kolektiv autorů.

1) Povinnosti obce a jejích orgánů při nakládání s obecním majetkem a při hospodaření s veřejnými prostředky

Prosím o metodickou pomoc ve věci bezúplatného pronájmu objektu vedeného v majetku obce jako (stará) hasičárna, která nyní slouží pro uskladnění obecní techniky. Žádost o bezúplatný pronájem podal místní spolek, který žádá místnost do užívání od května do srpna. Podotýkám, že z mého pohledu je žádost ve věci pronájmu nereálná. Pronájem/svěření do užívání tohoto nebytového prostoru je pro obec problematické, neboť jej měly využívat děti bez dozoru (v žádosti stojí provádění namátkové kontroly).

Nejprve je třeba si ujasnit pojmy „nájem“ a „výpůjčka“. Nájemné a výpůjčku upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Je třeba rozlišovat nájem (užívání věci za nájemné – § 2201) od výpůjčky (bezplatné užívání věci – § 2193).

Jako starostka obce, ve které se nevolí rada obce, vykonáváte dle § 99 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, většinu jejích pravomocí. Mimo jiné jste oprávněna činit majetkoprávní jednání podle 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, tj. např. rozhodovat o uzavření nájemních smluv a smluv o výpůjčce nebo rozhodovat o uzavření smlouvy o dílo, pokud si ovšem zastupitelstvo obce (ZO) nevyhradilo s odkazem na § 84 odst. 4 zákona o obcích i rozhodování o ostatních záležitostech uvedených v § 102 odst. 2 zákona o obcích, které realizuje starosta podle § 99 odst. 2 a § 102 odst. 4 zákona o obcích. Ve vztahu k majetkoprávním jednáním obce to konkrétně znamená, že si může zastupitelstvo takové obce vyhradit rozhodování o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce.

Pokud si ZO nevyhradilo rozhodování o uzavírání nájemních smluv nebo smluv o výpůjčce, je rozhodnutí o uzavření příslušné smlouvy ve Vaší kompetenci jako starostky obce. Jestliže máte obhajitelné důvody pro to, abyste příslušný majetek obce nepronajímala (nepůjčovala), je rozhodnutí o neuzavření smlouvy na Vás, v tom případě bude vhodné zdůvodnění oznámit žadateli o nájem (výpůjčku).

V roce 2015 až 2016 obec budovala vodovod, kanalizaci a ČOV. Součástí podání žádosti o dotaci na MZE byla také tabulka návrhu Plánu financování obnovy vodovodu nebo kanalizace, která dosud nebyla projednána v zastupitelstvu obce. Dle navrženého plánu financování jsme měli od roku 2017 o prostředcích na obnovu již účtovat, což nemáme.

Novela zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, stanoví od 01. 01. 2009 povinnost vlastníkovi vodovodu nebo kanalizace zpracovat a realizovat plán financování obnovy vodovodů a kanalizací (dále i jen „plán“), a to na dobu nejméně 10 kalendářních let (§ 8 odst. 11 zákona). Důvodem je zajištění provozuschopnosti vodovodů a kanalizací pro dlouhodobější období.

Plán měl být sestaven a schválen příslušným orgánem obce jako vlastníka vodovodu a kanalizace do konce roku 2008. Podmínky obsahu plánu včetně pravidel pro jeho zpracování stanoví prováděcí právní předpis, tj. § 13a vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to ve své příloze č. 18. Jednou za 5 let musí být plán aktualizován. Za neplnění plánu může krajský úřad udělit sankci až do výše 1.000.000,00 Kč (§ 33 odst. 1 písm. f), § 33 odst. 9 písm. e a § 34 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích), po provedení dohledu nad zpracováním a plněním plánu Ministerstvem zemědělství (§ 29 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích).

Plán financování obnovy

Obsah konkrétního plánu závisí na možnostech vlastníka vodovodu a kanalizace uvolňovat průběžně prostředky pro účely obnovy vodohospodářské infrastruktury. Plán může zpracovávat i provozovatel vodovodu nebo kanalizace, ale je vhodné, aby tak učinil ve spolupráci s vlastníkem, a to tak, aby propočty odkládaných částek nepřevyšovaly finanční možnosti obce. Financování obnovy (realizace plánu) by mělo probíhat především z části vodného a stočného, odkládaného pro tento účel.

Součástí plánu je, podle části E přílohy č. 18 vyhlášky č. 428/2001 Sb., stanovení potřeby finančních prostředků na obnovu vodohospodářské infrastruktury v horizontu 10 let (resp. 5 let – podle § 13a odst. 2 prováděcí vyhlášky se každých 5 let provádí aktualizace plánu). Vlastník (obec) by tak

měl každoročně odkládat pro účely obnovy vodohospodářského majetku příslušnou finanční částku. Jeden z možných způsobů kam odkládat příslušnou finanční částku je do „Fondu obnovy vodohospodářského majetku“.

Způsob financování u nově zbudované vodohospodářské infrastruktury, kde není třeba po zbudování dávat do obnovy zásadní investice, není tak finančně náročný.

Možný postup ÚC při vyčlenění finančních prostředků na obnovu VHM

Předpokládáme, že máte plán financování obnovy vodohospodářského majetku již schválený (pokud tomu tak není, je nutné jej schválit), ale dosud jste nevyčlenili finanční prostředky na obnovu VHM a neúčtovali o nich. Potom lze postupovat následujícím způsobem:

I. Vytvoření „Fondu obnovy vodohospodářského majetku“

Je to jeden z možných způsobů kam odkládat schválenou finanční částku (začínající praxe na obcích). Nikde v zákoně sice není určeno, že pouze prostřednictvím zřízeného peněžního fondu lze financovat obnovu vodohospodářského majetku, ale je to prokazatelný způsob jak v účetnictví evidovat tvorbu a čerpání prostředků na tento konkrétní účel – účtování o tvorbě a čerpání fondu je obdobné jako u peněžních fondů uvedených v metodickém pokynu MP/28/OEKO, změna č. 14, účinnost od 01. 06. 2018 (strana 54 až 59) a další účetní postupy dle pokynů oddělení výkaznictví OEKO.

Pokud se rozhodnete pro zřízení „Fondu pro obnovu vodohospodářského majetku“ (tento postup doporučujeme), je třeba **schválit pravidla pro tvorbu a použití tohoto fondu**. Připomínáme, že **rozpočet fondu musí být součástí rozpočtu** obce (§ 6 odst. 1 zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů) a **údaje o tvorbě a použití fondu musí být součástí závěrečného účtu ÚC** (§ 17 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

Pravidla fondu by měla obsahovat tyto údaje:

Tvorba fondu:

Zdrojem peněžních fondů územního samosprávného celku nebo svazku obcí mohou být zejména

- a) přebytky hospodaření z minulých let,
- b) příjmy běžného roku, které nejsou určeny k využití v běžném roce,

c) převody prostředků z rozpočtu během roku do účelových peněžních fondů (§ 5 odst. 2 z. č. 250/2000 Sb.).

ÚC stanoví v pravidlech způsob získání prostředků do fondu, např.: z vlastních zdrojů (zejména finanční prostředky získané z vodného a stočného (po odečtení skutečných provozních nákladů a provozovatelského poplatku – odměny za provozování vodohospodářského majetku), přebytky hospodaření fondu z minulých let, smluvní nájemné/pachtovné za VHM, příjmy běžného roku, které nejsou určeny k využití v běžném roce, převody prostředků z rozpočtu během roku...) nebo z cizích zdrojů (úvěr, dotace...).

Průběžné spoření

Obec bude pravidelně každoročně ukládat příslušnou částku do Fondu obnovy a průběžně spořit na budoucí výdaje spojené s obnovou.

Dočasné snížení částky

Zastupitelstvo obce (není-li rada, nebo pokud si rozhodování ZO vyhradilo) jako odpovědný orgán vlastníka vodohospodářské infrastruktury, které schválilo plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací, rozhodne, že částku bude obec prozatím odkládat v nižší hodnotě (např. v poloviční výši), ale **tento krok musí být řádně odůvodněn** (např. obec splácí úvěry na budování části kanalizace nebo z ekonomických důvodů – podloženo účetnictvím obce – není možné spořit průběžně více atd.).

Odklad plateb a způsob získání zdrojů

Odpovědný orgán vlastníka schvalující plán rozhodne, že ÚC prozatím nebude odkládat žádnou částku, ale tento krok musí být řádně ekonomicky odůvodněn (např. ÚC splácí úvěr na kanalizaci apod.). Vedle toho ÚC stanoví způsob získání prostředků, ať již z vlastních zdrojů, vodného a stočného nebo z cizích zdrojů (úvěr, dotace...). Pokud obec plánuje získat prostředky z cizích zdrojů, nelze ji sankcionovat za neplnění plánu, když prostředky nezíská. V tom případě však bude zkoumána i míra aktivní účasti obce. Případné sankce mohou být použity, pokud obec s poskytovatelem nespolupracuje a tím sama zmaří možnost získání dotace nebo půjčky.

Odklad z důvodu vodohospodářské výstavby

Odpovědný orgán vlastníka může rovněž rozhodnout, že obec prozatím nebude odkládat žádnou částku do fondu, ale tento krok musí být řádně odůvodněn (výstavba nového zařízení) a současně rozhodne, že po realizaci

stavby nového vodohospodářského zařízení zajistí dosud neodloženou částku do fondu obnovy, např. z úvěru, dotace, vlastních zdrojů z rozpočtu obce, v závislosti na finančních možnostech po dokončení stavby.

Použití fondu, tj. realizace plánu financování obnovy vodovodů nebo kanalizací v konkrétním roce – náklady na konkrétní obnovu majetku.

Upozornění:

Pokud se ÚC rozhodne zřídit výše uvedený účelový fond na obnovu VHM, musí se tato skutečnost projevit v rozpočtu obce:

Střednědobý výhled rozpočtu (SVR), rozpočet a závěrečný účet:

- ÚC zahrne do SVR souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů (§ 3 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, tj. údaje o tvorbě a čerpání fondu.
- ÚC sestaví rozpočet v návaznosti na svůj SVR.
- Tvorba a použití peněžního fondu je obsahem rozpočtu ÚC.
- Pokud bude zřízen fond v průběhu roku, je povinností ÚC provést změny rozpočtu na základě schválené tvorby a čerpání tohoto fondu.
- V závěrečném účtu budou obsaženy údaje o tvorbě a použití peněžních fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření ÚC.

Účtování fondu obnovy VHM:

Částka 95.000,00 Kč za rok 2017 nedosahuje hranice pro účtování na účet 408, doporučujeme tedy zaúčtovat stejně jako v běžném období - viz níže. Předpokládáme, že nemáte zřízen samostatný účet. Pro jistotu uvádíme i účtování do fondu.

Doporučujeme pro obce, které jsou vlastníky veřejných vodovodů a kanalizací, aby tvorbu finančních prostředků pro obnovu vodohospodářského majetku vedly na fondovém účtu 236 0140 - 0780 s rozpočtovou skladbou - § 2310 (pitná voda) a § 2321 (kanalizace) s příslušnou rozpočtovou položkou.

V případě, že účetní jednotka nemá samostatný bankovní účet pro tento fond, postupuje obdobně jako u samostatného bankovního účtu, tzn. místo účtu 236 - Běžné účty fondů územních samosprávných celků použije účet 231 - Základní běžný účet územních samosprávných celků. Doporučujeme poté označit veškeré účetní operace ORG akce.

Tvorba účelového fondu

Převod ze ZBÚ

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
262	06xx					X	
231	0xxx	6330	5349				X

Příjem na účet fondu

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
236	0140	6330	4134			X	
262	06xx						X
401	0019					X	
419	014x						X

Pozn.: Z důvodu správného zápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

Tvorba prostředků pro obnovu vodohospodářského majetku

Předpis pohledávky (neinvestiční prostředky)

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
3xx	0xxx					X	
6xx	03xx 09xx	-					X

Příjem neinvestičních prostředků na Fond obnovy vodohosp. majetku, kde byla zvolena AU 236 0140

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
236	0140	23xx	2xxx			X	
3xx	0xxx						X
401	0019					X	
419	014x*						X

*Pozn.: Z důvodu správného zápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

Předpis pohledávky (investiční prostředky) - transfer

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
3xx	0xxx					X	
403	0xxx						X

Příjem investičních prostředků na Fond obnovy vodohosp. majetku, kde byla zvolena AU 236 0140

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
236	0140	23xx	3xxx			X	
3xx	0xxx						X
401	0019					X	
419	014x*						X

*Pozn.: Z důvodu správného zápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

Čerpání prostředků na obnovu vodohospodářského majetku

Předpis závazků (neinvestiční prostředky)

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
5xx	03xx 09xx	-				X	
321, 378	07xx 02xx						X

Výdej neinvestičních prostředků z Fondu obnovy vodohosp. majetku, kde byla zvolena AU 236 0140

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321, 378	07xx 02xx					X	
236	0140	23xx	5xxx				X
419	015x*					X	
401	0019						X

*Pozn.: Z důvodu správného zápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

Předpis závazků (investiční prostředky)

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
0xx	0xxx					X	
321, 378	07xx 02xx						X

Výdej investičních prostředků z Fondu obnovy vodohosp. majetku, kde byla zvolena AU 236 0140

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321, 378	07xx 02xx					X	
236	0140	23xx	6xxx				X
419	015x*					X	
401	0019						X

*Pozn.: Z důvodu správného zápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

II. Vytvoření rezervy

Další možností je rozhodnutí o vytvoření rezervy k pokrytí budoucích závazků nebo výdajů vyplývajících z PFOVAK . Způsob účtování o tvorbě a čerpání rezervy je součástí metodického pokynu kraje MP/28/OEKO, změna č. 14, účinnost od 01. 06. 2018 (strana 129 až 130).

Závěr:

V souvislosti s povinností územních celků, které jsou vlastníky vodohospodářského majetku, zpracovat a realizovat plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací, lze doporučit, aby územní celky odkládaly příslušnou finanční částku, např. do tzv. „Fondu obnovy vodohospodářského majetku“ nebo jiným prokazatelným způsobem vytvářely rezervu na obnovu tohoto majetku a dokládaly realizaci plánu v jednotlivých letech, včetně nákladů.

Obci dle našeho názoru nezbyvá, než neprodleně rozhodnout o tom, kam budou odkládat příslušnou částku na obnovu vodohospodářského majetku, převod příslušné částky provést (byť zpětně za rok 2017), tento účetní případ pak zaúčtovat (viz výše) a tím prokázat, že je příslušná částka na obnovu vodohospodářského majetku „odložena“ (fond, rezerva, zvláštní účet apod.).

Obracím se na Vás s prosbou nebo konzultací zaúčtování pohledávek z roku 2017.

V roce 2017 jsem zaúčtovala pohledávky na účtu 311 Stočné ve výši 450,00 Kč. Dlužník nezaplatil – jedná se o osobu, která byla převážnou část roku hospitalizována na LDN (23. 2. - 24. 3., 30. 3.

- 26. 6., 30. 6. - 31. 12.), a nemá žádnou rodinu. Můžeme nějakým způsobem dluh za stočné prominout?

Zaúčtováno 311/602. V příloze Obecně závazná vyhláška o stočném. Stočné počítáno dle spotřeby vody, směrné číslo 35 m³/osobu, počítáno 35 x 10Kč/m³ + nájem 100,00 Kč, stočné celkem 450,00 Kč.

Obec je povinna trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv (§ 38 odst. 7 zákona o obcích). Obec má povinnost vymáhat pohledávky vůči svým dlužníkům a za tímto účelem je povinna využít veškeré dostupné právní prostředky, čímž se liší od soukromoprávních subjektů. Na druhé straně je však obec oprávněna dluh prominout i vzdát se některého ze svých práv. V případě promíjení dluhu nebo vzdání se práva by však obec měla brát zřetel na své povinnosti při hospodaření se svým majetkem uvedené v ust. § 38 odst. 1 zákona o obcích, dle kterých je obec povinna dbát o zachování a rozvoj svého majetku. Jelikož dluhy od určité výše představují významný nebo podstatný příjem obce, zákon podmiňuje prominutí dluhu převyšujícího částku 20.000 Kč rozhodnutím zastupitelstva obce (§ 85 zákona o obcích). Stejně tak je tomu i v případě vzdání se práva. Při rozhodování o prominutí dluhu nebo vzdání se práva by však obec měla brát v úvahu veškeré důvody, které obec k takovému rozhodnutí vedou, jakož i následky, které mohou z takového rozhodnutí vyplynout, a to za současného zohlednění účelnosti a hospodárnosti takového rozhodnutí.

Pokud obec disponuje informacemi o nedobytnosti pohledávky, nebude zřejmě účelné, aby taková pohledávka byla obcí vymáhána, neboť pro obec to ve výsledku bude znamenat pouze neúčelně vynaložené náklady spojené s vymáháním takové pohledávky.

Pokud rozhodnete o prominutí dluhu, pohledávku vyřadíte prostřednictvím účtu 557 Náklady z vyřazených pohledávek s tím, že případně vytvořené opravné položky odúčtujete zápisem 194 Opravné položky k odběratelům/556 Tvorba a zaúčtování opravných položek. Tato pohledávka zaniká, proto se nebude již sledovat ani na podrozvahovém účtu.

2) Odměňování a ostatní související nároky a peněžité plnění členů zastupitelstva obce

1) Krátí se odměna neuvolněného starosty při dlouhodobé neschopnosti?

2) Náleží neuvolněnému místostarostovi, který dlouhodobě zastupuje neuvolněného starostu v pracovní neschopnosti (nemožnost vykonávat funkci) odměna po 4 týdnech jako starostovi (pro obec tedy dvojnásobné výdaje na odměny: zastupovaný + zastupující)

3) Neuvolněný zastupitel nemůže vykonávat funkci zastupitele z důvodu osobních překážek (vážný zdravotní stav) a ze stejného důvodu není schopen odeslat/předat písemnou rezignaci na svůj mandát. Jakým způsobem u takového zastupitele postupovat, za jakých podmínek může zaniknout jeho mandát? Jak je to s odměnou za výkon (nevýkon) funkce?

ad 1)

Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce se odměna z důvodu osobních překážek výkonu funkce (např. dočasná pracovní neschopnost) **nekrátí**.

ad 2)

Zákon o obcích na obdobné situace dlouhodobého zastupování trvale nepřítomného starosty pamatuje, a to formou nároku na poskytování zvýšené odměny za výkon funkce. Zvýšená odměna za zastupování bude ze zákona poskytována **místostarostovi obce**:

- pokud bude podle § 104 odst. 1 zákona o obcích nepřetržitě po dobu delší než 4 týdny v plném rozsahu zastupovat starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy nevykonává funkci (z důvodů dočasné pracovní neschopnosti, nařízené karantény, těhotenství a mateřství, péče o dítě do 4 let věku anebo ošetřování člena domácnosti nebo péče o něj, protože čerpal dovolenou),
- bude-li to pro něho (finančně) výhodnější, resp. je-li odměna stanovená starostovi vyšší.

Poznámka: Podmínka výhodnosti je splněna vždy, když půjde o zastupování uvolněného starosty, ať už uvolněným či neuvolněným místostarostou.

Poskytování zvýšené odměny za výkon funkce bude místostarostovi náležet **i v případě, že funkce starosty bude dlouhodobě neobsazená** (za výše

popsaných podmínek).

Po dobu prvních 4 týdnů zastupování bude místostarostovi poskytována jeho dosavadní odměna. Teprve po uplynutí 4 týdnů zastupování nepřítomného starosty v plném rozsahu jeho funkce, pokud měl starosta odměnu vyšší, bude místostarostovi dorovnání odměny na úroveň odměny starosty zpětně doplaceno.

Pokud místostarosta splňuje shora citované podmínky, náleží mu zvýšená odměna a doba trvání výplaty zvýšené odměny na úrovni odměny starosty není nijak omezena (počtem týdnů, měsíců, let).

ad 3)

Mandát člena zastupitelstva obce zaniká dle ustanovení § 55 odst. 2 a odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů. Ve Vašem případě pravděpodobně zanikne mandát člena zastupitelstva, který pro osobní překážky nemůže rezignovat, až dnem voleb do zastupitelstva obce (§ 55 odst. 2 písm. d) zákona o volbách).

Odměna neuvolněného člena zastupitelstva je nenároková, o jejím poskytnutí/neposkytnutí rozhoduje ZO. Je proto na vůli ZO (usnesení nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva), zda rozhodne o neposkytnutí odměny zastupiteli, který objektivně nemůže vykonávat funkci z důvodu osobních překážek.

Jde o problematiku odměny při skončení funkčního období. Starostka je ve funkci již třetí volební období, dál již nekandidovala. Poslední ustanovující zastupitelstvo bylo 04. 11. 2014 a teď bude 02. 11. 2018. Dostane maximální odměnu 5+1 nebo krácenou 4+1, protože nebyla ve funkci ten poslední rok celý? Upřímně jsem to z metodiky ministerstva vnitra moc nepochopila. Víím, že je od roku 2018 změna a nově to bude odchodné, ale na členy ZO zvolené před rokem 2018 se vztahuje právní úprava předchozí.

Přechodné ustanovení zákona č. 99/2017 Sb. účinného ode dne 01. 01. 2018 zachovává členům zastupitelstva obce zvoleným před účinností tohoto zákona namísto nároku na odchodné podle nové právní úpravy nárok na odměnu při skončení funkčního období.

Paní starostka, která získala funkci ještě před 01. 01. 2018, ke dni voleb v roce 2018 byla stále ještě ve funkci a na další volební období již

nekandidovala, má nárok na odměnu při skončení funkčního období dle předchozí právní úpravy účinné do 31. 12. 2017. Přejícné ustanovení de facto prodlužuje použití předchozí právní úpravy odměny při skončení funkčního období, tj. ke dni voleb, a to jak z hlediska

- dotčených osob a podmínek definovaných v § 75 odst. 1,
- výše odměny dle § 75 odst. 2
- podmínek výplaty dle § 75 odst. 7 zákona o obcích ve znění, které bylo jinak aplikovatelné jen do 31. 12. 2017.

Podle § 75 odst. 2 se výše odměny stanoví jako výše měsíční odměny, k níž se přičte násobek této částky a počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, nejdéle však pěti ukončených let výkonu funkce. Výše odchodného může tak činit až 6násobek (1 + 5) výše měsíčně poskytované odměny za výkon funkce ke dni voleb (tj. nebude se počítat z měsíční odměny, která se členovi zastupitelstva obce vyplácela k 31. 12. 2017, ale jaká mu přísluší dle nové právní úpravy ke dni voleb), a to v závislosti na počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, pokud dotyčný splní ostatní tehdejší podmínky nároku na odchodné a jeho výplatu (v tomto případě ještě s možností výplaty formou splátek).

Délka výkonu funkce se posuzuje takto:

Za rok výkonu funkce se považuje dvanáct po sobě jdoucích měsíců, a to počínaje dnem volby do funkce, za níž odměna náleží. Pokud jde o přesné určení toho, kdy je rok výkonu funkce ukončen, je možné vycházet z ustanovení § 605 odst. 2 občanského zákoníku upravujícího počítání času a dovodit, že rok výkonu funkce je ukončen dnem, který se číslem shoduje se dnem volby do funkce, za níž odměna náleží.

Ve Vašem případě starostka vykonávala funkci 3 volební období, tj. nepřetržitě po dobu více jak 5 celých ukončených, po sobě jdoucích let, proto jí náleží odměna při skončení výkonu funkce ve výši 6 měsíčních odměn (tj. jedna měsíční odměna + pětínásobek této odměny).

Odměnu je možno vyplatit jednorázově nebo v měsíčních splátkách (§ 75 odst. 7 zákona o obcích účinného k 31. 12. 2017). Nárok na výplatu této odměny, při splnění dalších zákonných podmínek (předložení čestného prohlášení o trestní bezúhonnosti), vznikl starostce obce v den konání voleb do obecních zastupitelstev, tj. 05. 10. 2018 – jestliže do nich již nekandidovala. Proto je, dle názoru MV ČR, zapotřebí vyplatit starostce obce alespoň přiměřenou část odměny (pakliže jí bude poskytována ve splátkách) v nejbližším výplatním termínu. Na základě shora uvedeného

nelze zcela vyloučit možnost uzavření vzájemné individuální dohody, a to např. s ohledem na rozpočtové možnosti obce či v jiných zřetele hodných případech. Pokud však k tomuto kroku obec přistoupí, musí počítat s rizikem, že dotčený (bývalý člen zastupitelstva obce může výplatu odměny, a to prakticky kdykoli po vzniku nároku na ní, vyžadovat a daný, byť dohodnutý postup napadnout.

Bývalá místostarostka získala po volbách mandát zastupitelky. Funkci neuvolněné místostarostky zastávala celé minulé volební období s měsíční odměnou 2.000,00 Kč. Na ustavujícím zasedání 01. 11. 2018 v 19:00 hodin schválilo ZO odměnu pro člena ZO ve výši 400,00 Kč, která má být poskytnuta od 01. 11. 2018.

Výpočet odměny za listopad 2018 u neuvolněné místostarostky bych počítala:

(2.000,00 Kč: 30 dní) x 1 den = 66,66 = 67,00 Kč – do 19:00 hodin byla ve funkci neuvolněné místostarostky - 1. 11. 2018

(400,00 Kč: 30 dní) x 30 dní = 400,00 Kč – od 19.00 hodin zastává místo člena zastupitelstva – 01. 11. 2018

Nárok na odchodné 1 + 3 = 2.000,00 x 4 = 8.000,00 Kč. Celkem hrubá odměna za 11/2018 by byla 8.467,00 Kč?

„Bývalá“ místostarostka přestala vykonávat své pravomoci zvolením nového starosty nebo alespoň místostarosty. Předpokládáme, že se tak stalo na ustavujícím zasedání, tj. 01. 11. 2018. Do tohoto data (včetně 01. 11. 2018) jí náleží dosavadní měsíční odměna za výkon funkce místostarostky ve výši 2.000,00 Kč (§ 75 odst. 3 + § 107 zákona o obcích). Dne 01. 11. 2018 se „bývalá“ místostarostka stala „řádnou“ členkou zastupitelstva a ZO jí schválilo měsíční odměnu ve výši 400,00 Kč. V tom případě je třeba vyřešit otázku odměny v den ustavujícího zasedání 01. 11. 2018, tj. v den „překryvu“ více funkcí na konci volebního období. V zásadě platí, že za výkon funkce místostarostky náleží odměna za den, v němž naposled vykonávala svou funkci, i když jen po část dne (v tomto případě i za 01. 11. 2018, tj. v den konání ustavujícího zasedání 01. 11. 2018, kdy byly zvoleny nové orgány obce). Zároveň se po zvolení nových orgánů stala „bývalá“ místostarostka „řádnou“ zastupitelkou, proto lze připustit výklad, že 01. 11. 2018 vykonávala zastupitelka jak „funkci“ místostarostky (plnila dosavadní pravomoci, za což jí náležela odměna) ve volebním mezidobí, tak i novou (jinou) funkci (řádná členka zastupitelstva), do níž byla zvolena. V této nové funkci pak plnila nové, rozdílné úkoly vyplývající z funkce „řádné“ zastupitelky. Je tedy možné poskytnout za 01. 11. 2018 odměnu za obě funkce.

JAK VYPOČÍTAT ODMĚNU ZA 11/2018?

Vždy je třeba vypočítat poměrnou část z měsíční odměny za výkon příslušné funkce, a to s užitím pravidla „1/30“ (§ 72 odst. 5 zákona o obcích) z částky „měsíční“ odměny dotyčného člena ZO. Zjištěná „1/30“ (bez zaokrouhlení) **se násobí počtem kalendářních dnů, po které danou funkci vykonávala**, až celkový výsledek se zaokrouhlí.

⇒ Zastupitelka ukončila výkon funkce místostarostky 01. 11. 2018 s měsíční odměnou 2.000,00 Kč

⇒ Poskytnutá poměrná část z „měsíční odměny“ za výkon funkce místostarostky, tj. za jeden den, a to za 01. 11. 2018 činí: **67,00 Kč** (výpočet s užitím pravidla „1/30“ (§ 72 odst. 5 zákona o obcích) z částky měsíční odměny: $2.000,00/30 \times 1 = 66,66$ Kč; zaokrouhuje se na celé koruny nahoru, tj. 67,00 Kč).

⇒ Poskytnutá odměna za výkon funkce „řadové“ členky zastupitelstva za měsíc 11/2018 (včetně 01. 11. 2018) činí: **400,00 Kč** (měsíční odměna pro člena zastupitelstva schválena ZO – nekrácena)

ODMĚNA ZA 11/2018 BUDE TEDY ČINIT **467,00 Kč**.

ODCHODNÉ PO VOLBÁCH

Odchodné představuje zcela samostatný druh plnění, které se přiznává a počítá zcela samostatně. Při posouzení nároku na odchodné, resp. na odměnu při skončení funkčního období je potřebné zvážit následující:

1. krok: Posouzení, zda byl dotyčný ke dni voleb (05. 10. 2018) členem ZO a v jaké funkci

pokud člen ZO ke dni voleb zastával některou z dále uvedených funkcí, tj.

- a) uvolněného/neuvolněného starosty,
- b) uvolněného/neuvolněného místostarosty,
- c) jinou uvolněnou funkci (uvolněného člena rady, uvolněného předsedy výboru apod.),

TÝKÁ se ho event. nárok na odchodné nebo odměnu při skončení funkčního období, pokud splní zákonné podmínky. Proto u něj postupně řešíme i následující otázky.

Pokud shora uvedenou funkci ke dni voleb nezastával, nárok na odchodné v souvislosti s volbami se ho NETÝKÁ.

2. krok: Posouzení, zda byl dotyčný bývalý člen ZO, který ke dni voleb (tj. k 05. 10. 2018) zastával kteroukoliv ze shora uvedených funkcí, opětovně zvolen do kterékoliv z dále uvedených funkcí, tj.

- a) uvolněného/neuvolněného starosty
- b) uvolněného/neuvolněného místostarosty
- c) jinou uvolněnou funkci (uvolněného člena rady, uvolněného předsedy výboru apod.)

NÁROK na odchodné dle nové právní úpravy, potažmo nárok na odměnu při skončení funkčního období, VZNIKÁ:

dosavadnímu starostovi (uvolněnému i neuvolněnému), dosavadnímu místostarostovi (uvolněnému i neuvolněnému) a každému dalšímu uvolněnému členovi ZO v jakékoliv funkci (člena rady, předsedy výboru, ...),

pokud na nové funkční období nebyl opětovně zvolen do kterékoliv z dále uvedených funkcí, tj.

- buď do kterékoliv uvolněné funkce (starosty nebo místostarosty, člena rady, předsedy výboru ...),
- nebo do funkce neuvolněného starosty či do funkce neuvolněného místostarosty, za niž mu náleží odměna.

Aby tedy byla splněna tato podmínka, je třeba v praxi vyčkat, až se „poprvé“ obsadí všechny funkce, za něž by bylo možno obdržet odchodné.

Přitom není rozhodné – resp. nárok na odchodné nevzniká – když dosud uvolněný starosta byl zvolen na nové funkční období „jen“ neuvolněným místostarostou (nebo naopak, když dosud neuvolněný místostarosta byl zvolen na nové funkční období starostou uvolněným), tedy s podstatně nižší (vyšší) odměnou. Z hlediska nároku na odchodné se event. propad odměny vůbec nebere v úvahu. Odchodné není výsluhová odměna za dlouhodobý výkon příslušné funkce.

3. krok: Posouzení, zda byl dotyčný člen ZO, který ke dni voleb zastával kteroukoliv ze shora uvedených funkcí, v novém funkčním období opětovně zvolen do kterékoliv uvolněné funkce nebo do funkce neuvolněného starosty či do funkce neuvolněného místostarosty, za niž mu náleží odměna

A) VÝLUČNĚ PODLE NOVÉ PŘÁVNÍ ÚPRAVY (přechodné ustanovení se jich netýká):

- neuvolněný místostarosta bez ohledu na to, kdy byl do funkce zvolen, (tj. místostarosta zvolený do funkce už v roce 2010, 2014 stejně jako zvolený až v roce 2018),
- člen ZO zvolený do funkce až po 1. 1. 2018, když jde o:
  - starostu (bez ohledu na to, zda je uvolněný či neuvolněný),

- uvolněného místostarostu,
- člena ZO vykonávajícího kteroukoliv jinou uvolněnou funkci

B) PODLE ÚPRAVY PLATNÉ DO 31. 12. 2017 na základě přechodného ustanovení

- když byl zvolen do funkce nejpozději 31. 12. 2017
- a současně jde o
  - starostu (bez ohledu na to, zda je uvolněný či neuvolněný),
  - uvolněného místostarostu,
  - nebo kteroukoliv jinou uvolněnou funkci
 ⇒ pak mu namísto odchodného podle nové právní úpravy náleží odměna při skončení funkčního období podle právní úpravy, která platila do 31. 12. 2017,

V případě, že v roce 2018 byl člen ZO „bez přetržky“ (a tedy bez odchodného) zvolen do jiné funkce, za kterou by tato odměna také náležela (např. pokud byl k 31. 12. 2017 ve funkci uvolněného starosty a stal se z něj v roce 2018 uvolněný místostarosta či uvolněný radní), posuzuje se tento případ, jako by byl v této funkci k 31. 12. 2017 a má tedy také nárok na odměnu při skončení funkčního období.

4. krok: Posouzení podmínky „bezúhonnosti“

Podmínkou v případě „odměny při skončení funkčního období“ je, že nespáchal úmyslný trestný čin v průběhu funkčního období.

V případě „odchodného“ je podmínkou, že nebyl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena ZO, jeho trestní stíhání pro takový trestný čin bylo podmíněně zastaveno nebo bylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání. Výše uvedené je člen ZO povinen doložit formou čestného prohlášení.

5. krok: Rozhodnutí o výši odchodného

A) Jde-li o případy PODLE NOVÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY,

- ⇒ maximálně ve výši 4násobku (1+3), tj. 4x výše odměny, která členovi zastupitelstva náležela ke dni voleb
- ⇒ v jednotlivých případech diferencovaně podle toho, jak dlouho člen zastupitelstva funkci nepřetržitě vykonával

B) Jde-li o případy, kdy se postupuje PODLE ÚPRAVY PLATNÉ PŘED 01. 01. 2018

- ⇒ pak členům zastupitelstva namísto odchodného podle nové právní úpravy náleží odměna při skončení funkčního období v maximální výši 1+5 dosavadních odměn s diferenciací podle toho, jak dlouho každý z nich funkci vykonával – tomu, který nevykonával funkci ani 1 celý

kalendářní rok, náleží 1 x (1+0) „měsíční odměna“, tomu, který nevykonával funkci 2 roky, ale vykonával ji déle než 1 rok, náleží 2 (1+1) „měsíční odměny“ atd.

Jak odměna za měsíc, tak odchodné se počítají zcela samostatně, samostatně se k výplatě zúčtovávají, ostatně z měsíční odměny jsou jiné zákonné srážky (daň + pojistné) než z odchodného (jen daň).

Uvádíte, že doba výkonu funkce místostarostky je celé minulé volební období. Doba výkonu funkce se pro účely výpočtu odchodného počítá jako „počet celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce“.

Pojmem „rok výkonu funkce“ je třeba rozumět 12 po sobě jdoucích měsíců, a to počínaje dnem volby do funkce starosty (místostarosty, popřípadě do některé funkce, pro niž byl člen ZO uvolněn) a konče datem, které má stejné číselné označení jen s letopočtem o 1 rok více, tj. např. 1 rok výkonu funkce = od 01. 11. 2014 do 01. 11. 2015. V obecné poloze se postupuje podle § 605 odst. 2 občanského zákoníku, tedy že ukončením roku výkonu funkce bude takový den, který se číslem shoduje se dnem volby, resp. není-li takového dne v posledním měsíci, posledním dnem tohoto měsíce.

Příklady:

- místostarostka byla zvolena do funkce 01. 11. 2014 a vykonávala ji do 01. 11. 2018 – rozhodná doba pro výpočet odchodného = přesně 4 roky,
- místostarostka byla zvolena do funkce 05. 11. 2014 a vykonávala ji do 01. 11. 2018 = rozhodná doba pro výpočet odchodného činí „jen“ 3 celé roky (do celých 4 let by chyběly 4 dny).

Není přitom nutné, aby dotčený člen ZO v započítávaném období vykonával stále stejnou funkci, musel však vždy vykonávat některou z funkcí, se kterou se též pojí nárok na odchodné, a to bez přerušení.

Pokud byla neuvolněná místostarostka ve funkci více než celé 3 roky má nárok na 4 x dosavadní odměnu (tj. 1 + 3).

Odchodné se vyplácí jednorázově (v nejbližším výplatním termínu poté, co je jednoznačné, že mu vznikl nárok a že splňuje podmínky pro výplatu), člen zastupitelstva je povinen předložit čestné prohlášení, že u něj nejsou dány překážky pro výplatu odchodného (trestní bezúhonnost).

Závěr:

Z výše uvedeného vyplývá, že odměna „bývalé“ místostarostky a zároveň současné „řádné“ zastupitelky za měsíc 11/2018 a nárok na odchodné, jsou vypočítány správně.

Po volbách jsem se stala neuvolněnou starostkou obce do 300 obyvatel. Zastupitelstvo schválilo mojí odměnu dle původní odměny předchozího neuvolněného starosty, a ta činila 9.170,00 Kč. Byla jsem upozorněna na fakt, že ale snad od letošního roku je stanovená minimální hranice odměny neuvolněného starosty, a ta je určitě vyšší. Je tomu skutečně tak? A jestli ano, musíme dnes již bývalému starostovi odměnu dopočítat zpětně?

Na rozdíl od ostatních členů zastupitelstva obce neuvolněnému starostovi obce vzniká ode dne zvolení do funkce automaticky nárok na odměnu za měsíc alespoň v zákonem stanovené minimální výši.

Pokud zastupitelstvo obce nerozhodne usnesením jinak (případně nepřijme v dané záležitosti žádné usnesení), bude obec povinna vyplácet neuvolněnému starostovi odměnu ve výši 0,3násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty (30 % odměny, která by náležela uvolněnému starostovi v dané velikostní kategorii obce). Odměnu v této výši nemůže zastupitelstvo obce snížit, může ji však usnesením navýšit až na 60 % odměny, která by náležela uvolněnému starostovi. Konkrétní částky maximální výše odměn neuvolněných starostů stanovuje nařízení vlády ve své příloze ve sloupci č. 5.

S účinností od 01. 01. 2018 platí speciální úprava pro odměňování neuvolněných starostů (viz § 72 odst. 4 zákona o obcích) – ze zákona náležela neuvolněnému starostovi odměna nejméně ve výši 0,3násobku výše odměny, která by v dané obci náležela uvolněnému starostovi. Od 01. 01. 2018 se odměna v této výši měla vyplácet neuvolněnému starostovi, pokud mu zastupitelstvo obce odměnu nestanovilo i pokud mu odměnu stanovilo, ale v částce nižší (Váš případ). To znamená, že ve Vaší obci 1. velikostní kategorie (do 300 obyvatel) náležela „bývalému“ místostarostovi měsíční odměna od 01. 01. 2018 nejméně ve výši 10.950,00 Kč.

Funkce	Zákonem stanovená minimální výše odměny = 0,3násobek výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty	Rozpětí možné výše zastupitelstvem schválené odměny - od 0,3 do 0,6násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty
Neuvolněný starosta	10.950,00 Kč (§ 72 odst. 4 zákona o obcích)	10.950,00 – 21.899,00 Kč (viz sl. 5 NV č. 318/2017 Sb.)

Povinností obce je bývalému starostovi rozdíl v nevyplacené odměně poskytnout. Zároveň musíte přepočítat odměnu při skončení funkčního období na základě přechodného ustanovení po 01. 01. 2018. Výše odměny při skončení funkčního období se stanoví jako výše měsíční odměny (tj. 10.950,00 Kč), k níž se přičte násobek této částky a počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, nejdéle však pěti ukončených let výkonu funkce. Za rok výkonu funkce se považuje dvanáct po sobě jdoucích měsíců, a to počínaje dnem volby do funkce, za níž odměna náleží. Za předpokladu, že člen zastupitelstva obce vykonával funkci starosty nepřetržitě po dobu nejméně 5 celých ukončených, po sobě jdoucích let, náleží mu odměna při skončení výkonu funkce ve výši 6 měsíčních odměn (tj. jedna měsíční odměna + pětina násobek této odměny).

Odměna při skončení funkčního období může být vyplacena v měsíčních splátkách nebo jednorázově. Před jednorázovou výplatou odměny při skončení funkčního období je člen zastupitelstva povinen předložit čestné prohlášení, že u něj nejsou dány překážky pro výplatu odchodného (trestní bezúhonnost).

Pokud jde o Vaši odměnu neuvolněné starostky, nelze vycházet při jejím poskytnutí z usnesení zastupitelstva obce, že má být ve stejné výši, jako měl předchozí starosta, neboť toto usnesení bylo od 01. 01. 2018

neakceptovatelné = v rozporu s nařízením vlády č. 318/2017 Sb. Z toho důvodu lze na věc pohlížet, jakoby nebylo přijato žádné usnesení k poskytnutí odměny – ze zákona Vám pak náleží 0,3násobek výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty v obci ve velikostní kategorii č. 1 – tj. do 300 obyvatel).

Funkce	V období	Minimální výše měsíční odměny dle NV č. 318/2017 Sb.
Neuvolněná starostka	Ode dne zvolení do funkce – do 31. 12. 2018	10.950,00 Kč (§ 72 odst. 4 zákona o obcích)

Upozorňujeme rovněž na novelizaci nařízení vlády č. 318/2017 Sb., kterou došlo k navýšení odměn o 7 %, a to s účinností od 01. 01. 2019.

Funkce	V období	Minimální výše odměny dle NV č. 202/2018 Sb.
Neuvolněná starostka	Od 01. 01. 2019	11.716,00 Kč (§ 72 odst. 4 zákona o obcích)

Odměnu v uvedené výši nemůže zastupitelstvo obce snížit, může ji však **usnesením navýšit až na 60 % odměny**, která by náležela uvolněnému starostovi. Konkrétní částky maximální výše odměn neuvolněných starostů **stanovuje nařízení vlády ve sloupci č. 5.**

Aby bylo možné **usnesení** o odměnách neuvolněným členům zastupitelstva obce považovat za dostatečně určité, musí splňovat minimálně tyto náležitosti, resp. určovat:

⇒ **funkce**, za které bude odměna náležet (např. za výkon člena zastupitelstva obce bez dalších funkcí ..., za výkon funkce člena rady ..., za souběh výkonu funkce člena/předsedy výboru a člena/předsedy komise ... apod.);

⇒ **výši odměny stanovenou částkou v celých korunách**, která nesmí být vyšší než maximální částka plynoucí z nařízení vlády;

⇒ **den resp. rozhodný okamžik**, od kterého bude odměna poskytována.

3) Tvorba, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních celků a stanovení pravidel hospodaření s finančními prostředky územních celků.

Jde mi o rozpočet na r. 2019 a položky zařazené do výdajů i příjmů, konkrétně prodej pozemků - parcel, které se objeví ve Střednědobém výhledu rozpočtu obce v roce 2020. Celá akce ale nabrala takové rychlosti, že to teoreticky vypadá, že prodej neproběhne v roce 2020, ale právě již v roce 2019. Nemám ale v ruce žádné sepsané smlouvy s realitní kanceláří na konkrétní kupce, ani smlouvy se zájemci, takže se domnívám, že případný prodej v roce 2019 budeme řešit formou rozpočtového opatření. Prosím o ujištění, jak správně postupovat. Pak by mě zajímalo, co je minimálně vhodné, aby zastupitelé dali do zásad prodeje daných parcel. Nebo je to čistě na jejich rozhodnutí? Také budu ráda za Vaše stanovisko.

Domnívám se, že z Vašeho dotazu lze dovodit, že jste do střednědobého rozpočtového výhledu rozpočtu (SVR) na rok 2020 zahrnuli záměr zastupitelů prodat pozemky v majetku obce. Dále uvádíte, že situace se vyvíjí tak, že k prodeji dojde zřejmě již v roce 2019.

Vzhledem k tomu, že není jisté, kdy obec zrealizuje prodej pozemků, lze doporučit zahrnout jednorázové příjmy do rozpočtu roku 2019 formou rozpočtových opatření až na základě uzavřených smluv.

Pokud skutečně dojde k prodeji pozemků již v roce 2019, pak bude vhodné na základě aktuální situace přehodnotit střednědobý rozpočtový výhled na rok 2020, tzn. schválit upravený SVR na rok 2020 v tom smyslu, že do něho nebudou již zahrnuty jednorázové příjmy za prodej pozemků, které byly již realizovány v roce 2019.

Jaké zásady a podmínky stanoví zastupitelstvo obce v souvislosti s prodejem obecních pozemků, je na jejich samosprávném rozhodnutí.

4) Účtování

Z katastru nemovitostí nám přišlo na obec oznámení o opravě chyb – jedná se o změny ve výměrách pozemků. Např. výměra pozemku p. č. 13/2 se snížila o 45 m², její cena v účetnictví je 100,80 Kč

(při neopravené výměře byla cena 1,68 Kč za m², nyní vychází cena 6,72 Kč za m²). Jde mi o to, jak to správně zanést do účetnictví. Zda snižovat pořizovací cenu nebo jen opravit v evidenci majetku výměry?

Z dotazu je zřejmé, že došlo ke změně výměry pozemků při zpřesnění geometrického a polohového určení pozemků (digitalizace pozemků), které jsou předmětem účetnictví. Vybraná účetní jednotka (kterou územní celek je) v případě, že při digitalizaci pozemků došlo ke změně výměry pozemků v souvislosti „s novým katastrálním operátem“, postupuje tak, že **upraví** (promítne) **změny výměry** v majetkové evidenci příslušného pozemku a **ocenění** (např. pořizovací – historická cena) **zůstává v účetnictví nezměněno**.

Pro úplnost dodáváme, že pokud by po digitalizaci byly nově zjištěny pozemky ve vlastnictví obce, které u účetní jednotky nebyly dosud předmětem účetnictví, pak vybraná účetní jednotka postupuje při oceňování těchto nově zjištěných pozemků, v souladu s ustanovením § 25 odst. 1 písm. l) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, to znamená, že příslušné pozemky **ocení reprodukční pořizovací cenou**, kterou se rozumí cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje.

Obec má pronajatý vodohospodářský majetek (VHM) provozovateli VHM. Výši nájemného stanovuje nájemci pro příslušný kalendářní nebo hospodářský rok pronajímatel (obec). Nájemné se skládá z tzv. „minimálního nájemného“ a „doplatku nájemného“, přičemž doplatek nájemného je část ve výši 50 % případného kladného rozdílu mezi celkovými tržbami nájemce za vodné vyúčtovanými odběratelům za příslušné období a ekonomicky oprávněnými náklady (úplnými vlastními náklady) skutečně nájemcem vynaloženými za shodné období (včetně minimálního nájemného), převyšující maximální zisk nájemce sjednaný dle smlouvy. Nájemné bude nájemcem placeno formou čtvrtletních splátek se zúčtováním nájemného za celé uplynulé příslušné období (viz výše).

1) Pokud je ve smlouvě o nájmu/pachtu vodohospodářského majetku uvedeno, že provozovatel odvede obci kromě „minimálního nájemného“ ještě „doplatek nájemného“ ve stanovené a schválené výši, doporučujeme následující účetní postup:

předpis nájemného/pachtovného na základě vyúčtování 311 / 603
příjem platby 231 pol. 2132 / 311

2) Pokud by skutečný zisk oproti plánovanému v důsledku poklesu tržeb byl nižší a byl by způsobený poklesem objemu faktur a strany se dohodnou na způsobu zúčtování tak, že obec bude část rozdílu mezi skutečným a plánovaným ziskem hradit, doporučujeme následující účetní postup:

předpis úhrady dohodnuté částky 549 / 321
úhrada platby 321 / 231 pol. 5909

Vzhledem k tomu, že smlouvy s provozovateli VHM se v jednotlivých případech mohou lišit, nelze tento metodický postup aplikovat plošně na všechny smlouvy.

V roce 2017 jsme pořídili další reproduktory pro bezdrátový rozhlas, který byl zakoupen v roce 2016. Pořizovací cena byla nižší než 40.000,00 Kč. Zhodnocení bylo zařazeno na účet 022, ale je pravděpodobné, že se jedná o chybné zařazení.

Z dotazu není zřejmé, zda byl bezdrátový rozhlas v roce 2016 zařazen jako soubor majetku nebo jako samostatná věc (na účtu 022 se evidují jak samostatné hmotné movité věci, tak soubory hmotných movitých věcí). U souboru věcí, které mají jednotné technické určení, může dojít k tomu, že je složen i z jednotlivých věcí, jejichž pořizovací cena je pod 40.000,00 Kč, ale stačí, že součet těchto jednotlivých věcí souboru dosáhne 40.000,00 Kč – pak se tento majetek eviduje jako soubor hmotných movitých věcí na účtu 022.

Soubor u rozhlasu může být složen např. z ústředny za 25.000,00 Kč a tři hnízd, každé za 25.000,00 Kč, tj. celkem soubor hmotných movitých věcí za 100.000,00 Kč. **Právě u rozhlasu lze doporučit evidovat jej jako soubor hmotných movitých věcí.** Pokud by tomu tak nebylo a evidovali byste jej jako samostatnou hmotnou věc, mohlo by se stát, že jeden rok pořídíte dva reproduktory, každý za 15.000,00 Kč – to by se vyhodnotilo jako podlimitní technické zhodnocení (pod 40.000,00 Kč), cena rozhlasu by se nenavýšovala a reproduktory by byly evidovány na účtu 028 Drobný dlouhodobý hmotný majetek. Další rok byste pořídili 3 reproduktory, celkem za 45.000,00 Kč – to by bylo nadlimitní TZ a cena rozhlasu by se

navyšovala. Tento postup evidence majetku by pak byl velmi nevyhovující.

Z důvodu věrného zobrazení skutečnosti lze proto doporučit evidenci rozhlasu jako souboru hmotných movitých věcí, i vzhledem k tomu, že soubor se navyšuje o věc zařazenou do souboru, i když je pořizovací cena této jedné věci nižší než 40.000,00 Kč. Je pak nutné evidovat soubor pod jedním inventárním číslem, ale tak, aby bylo známo ocenění jednotlivých věcí do něho zařazených.

Obec eviduje v majetku některé pozemky, které jsou ve vlastnictví více spoluvlastníků. Někteří spoluvlastníci mají exekuce, na LV z katastru nemovitostí je u příslušného pozemku evidováno zástavní právo exekutorské. Tyto pozemky jsou v majetkové evidenci obce označeny analyticky jako zastavené. Majetkovou evidenci nám zpracovává dodavatelská firma REAL SOFT, která čerpá údaje z katastru nemovitostí. Je zahrnutí takovýchto pozemků do zastaveného majetku správné? Domnívám se, že ano, neboť s takovým pozemkem nemůže obec libovolně nakládat (prodat ho, ...) – příloha LV 1177.

Vaše úvaha je správná. Pro majetek zatížený zástavním právem vytváří účetní jednotka analytický účet, pokud není toto hledisko zajištěno jinými nástroji pro členění syntetických účtů. Pozemky, u kterých je obec podílovým vlastníkem a zároveň jsou zatíženy zástavním právem vůči jinému podílníkovi (dlužníkovi, zástavci) jsou celé zastavené, a proto je budete evidovat na zvláštním analytickém účtu vytvořeném pro zastavený majetek (zastavené pozemky).

Měla by obec evidovat v zastaveném majetku pozemek parcelu č. St. 546, na níž obec postavila dům pro seniory s osmi bytovými jednotkami, které jsou evidovány v zastaveném majetku (viz LV 1619) – pouze bytové jednotky. Zástavní právo smluvní je podmínkou dotace MMR. Samotná parcela St. 546 je na jiném LV (č. 1618), na kterém není zástavní právo evidováno. Firma Real Soft tedy neoznačila parcelu jako zastavenou v souladu s údaji z katastru nemovitostí. Je to správně?

Zástavce (obec) Smlouvou o zřízení zástavního práva k nemovitostem ze dne 11. 07. 2017 zřizuje ve prospěch zástavního věřitele (ČR, MMR) zástavní právo k nemovitosti specifikované v odst. 1 článku smlouvy, jako

8 bytových jednotek pod číslem 364/1 až 364/8 evidované jako součást pozemku p. č. st. 546 o výměře 464 m², včetně příslušného spoluvlastnického podílu na společných částech nemovité věci označené jako zastavěná plocha a nádvoří a to ve výši ... a to za účelem zajištění případné budoucí pohledávky zástavního věřitele na zaplacení částky ve výši 4.200.000,00 Kč, která vznikne v případě, že zástavce poruší podmínky.

Dle čl. V. smlouvy berou smluvní strany na vědomí, že zástavní právo k nemovitostem vznikne až vkladem zástavního práva do příslušného katastru nemovitostí, a to ke dni podání návrhu na vklad. Zástavní věřitel podá návrh na vklad zástavního práva do Katastru nemovitostí u příslušného katastrálního úřadu.

Budeme-li vycházet z § 1159 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pak je zřejmé, že jednotka zahrnuje byt jako prostorově oddělenou část domu a podíl na společných částech nemovité věci vzájemně spojené a neoddělitelné. Jednotka je věc nemovitá. Dle následujícího § 1160 jsou společné alespoň ty části nemovité věci, které podle své povahy mají sloužit vlastníkům jednotek společně. Společnými jsou vždy pozemek, na němž byl dům zřízen, nebo věcné právo, jež vlastníkům jednotek zakládá právo mít na pozemku dům, stavební části podstatné pro zachování domu včetně jeho hlavních konstrukcí, a jeho tvaru i vzhledu, jakož i pro zachování bytu jiného vlastníka jednotky, a zařízení sloužící i jinému vlastníku jednotky k užívání bytu. To platí i v případě, že se určitá část přenechá některému vlastníku jednotky k výlučnému užívání.

Dle našeho názoru z výše uvedeného vyplývá, že jestliže je předmětem Smlouvy o zřízení zástavního práva k nemovitostem 8 bytových jednotek, pak je zastaven i podíl na jejich společných částech, tj. i pozemek, na kterém je budova s 8 bytovými jednotkami postavena. Z toho důvodu bude i pozemek p. č. st. 546 evidován jako zastavený na zvláštním analytickém účtu.

Pokud není skutečnost uvedená ve Smlouvě v souladu se zápisem v katastru nemovitostí, je třeba jednat o odstranění této vady s katastrem nemovitostí.

Na druhou stranu je třeba rovněž podotknout, že nenamítá-li oprávněná osoba, v tomto případě ČR MMR, neplatnost právního jednání, považuje se právní jednání za platné.

Závěr:

Z důvodu věrného obrazu účetnictví doporučujeme vést na zvláštním analytickém účtu vytvořeném pro zastavený majetek i pozemek p. č. st. 564, jehož součástí je nemovitost, a to bytový dům č. p. 364 s 8 bytovými jednotkami, včetně společných částí.

5) Hospodaření svazku obcí

Jak se bude účtovat rozpuštění a likvidace DSO. Od 01. 05. 2018 je DSO v likvidaci. V lednu se prodala kanalizace firmě E.ON, teď jsou na účtu peníze, které budeme rozdělovat a posílat členským obcím. Za červen jsem ještě platila fakturu právníkovi a moji za účetnictví za I. pololetí, takže co mám ještě zaúčtovat a ve kterém okamžiku to můžu uzavřít a ještě chce starosta = likvidátor, abych mu vypracovala závěrečný účet.

Zrušení právnické osoby (svazku obcí), její zánik a likvidaci řeší zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen občanský zákoník), a to v § 168 až 173 (zrušení právnické osoby), v § 185 (zánik právnické osoby) a v § 187 až 209 (likvidace).

Zrušení svazku obcí

Svazek obcí se zrušuje rozhodnutím orgánu veřejné moci (§ 168 občanského zákoníku). O zrušení svazku obcí může rozhodnout valná hromada. Zrušení nastane dnem uvedeným v rozhodnutí, nebo dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato.

V případě, že po zrušení svazku obcí nepřechází jeho jmění na právního nástupce, **jmenuje valná hromada** současně s rozhodnutím o zrušení svazku obcí **likvidátora**, který pak vypořádá závazky a pohledávky svazku obcí a zajistí rozdělení případného přebytku mezi členy svazku obcí.

Likvidace

V občanském zákoníku jsou upraveny dva způsoby zrušení společnosti, a to:

- **zrušení bez likvidace**
- **zrušení s likvidací**

Rozdíl mezi těmito druhy zrušení spočívá v tom, že v případě zrušení bez likvidace přechází jmění společnosti na právního nástupce. Ve druhém případě se v rámci úkonů vedoucích k zániku společnosti majetek rozdělí mezi věřitele, pokud uplatňují své pohledávky, a zbytek mezi vlastníky. Pro zrušení svazku mohou existovat různé důvody, mezi ně patří i dobrovolné zrušení z důvodu dosažení účelu, pro který byl svazek zřízen. Vzhledem k absenci podrobnější úpravy zrušení svazku obcí bez likvidace, doporučujeme volit postup zrušení svazku obcí s likvidací.

Likvidace je řízený zákonný postup, při němž dochází k mimosoudnímu vyrovnání majetkových vztahů zanikajícího svazku obcí. Při likvidaci se vždy striktně držíme příslušného článku stanov toho daného svazku obcí.

Likvidace má v zásadě čtyři etapy:

- **rozhodnutí** valné hromady o vstupu svazku do likvidace (tj. rozhodnutí o zrušení svazku)
- **předložení** návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku (tj. sestavení likvidačního plánu),
- **realizace** plánu likvidátorem (tj. rozdělení likvidačního zůstatku a ukončení likvidace),
- **výmaz** svazku z veřejného rejstříku vedeného u Krajského úřadu Jihočeského kraje.

Zánik svazku obcí

Svazek obcí zanikne dnem výmazu z rejstříku svazku obcí vedeného u Krajského úřadu Jihočeského kraje. Zániku svazku předchází jeho zrušení, a to buď s likvidací, nebo bez likvidace.

Postup při zániku svazku

Skládá se z mnoha kroků, které mohou dohromady trvat několik měsíců. Postup likvidace vyplývá z občanského zákoníku a může jej provádět pouze **likvidátor**. Tím je osoba, zpravidla fyzická osoba, na níž přechází působnost statutárního orgánu (valné hromady) v rozsahu omezeném na likvidaci společnosti. Na likvidátora přechází právo jednat jménem svazku a je placen z prostředků svazku. Musí se jednat o osobu způsobilou k právním úkonům.

O průběh likvidace se stará likvidátor, jehož postup práce je možné shrnout do následujících kroků:

- **převzetí rozhodnutí** valné hromady o zrušení svazku,
- **oznámení** a zveřejnění vstupu svazku do likvidace, přechod pravomocí valné hromady na likvidátora a registrace likvidace a likvidátora ve veřejném rejstříku vedeném u Krajského úřadu Jihočeského kraje (název Svazku obcí Niva se doplní o dovětek „**v likvidaci**“; likvidátor se stává statutárním orgánem společnosti),
- k datu likvidace se sestaví **mimořádná účetní závěrka**, která předchází dni vstupu do likvidace, ke kterému likvidátor sestavuje tzv. zahajovací likvidační rozvahu a sestavuje se také přiznání k dani z příjmů právnických osob.
- sestavení zahajovací likvidační účetní závěrky,
- **soupis** aktiv a pasiv a mimobilančních položek,
- sestavení rozpočtu a plánu likvidace,

- řešení pracovněprávních záležitostí,
- likvidátor oznámí vstup svazku do likvidace všem známým věřitelům a zveřejní bez zbytečného odkladu nejméně dvakrát za sebou alespoň s dvou týdenním odstupem společně s výzvou pro věřitele, aby přihlásili své pohledávky ve lhůtě, která nesmí být kratší než tři měsíce od druhého zveřejnění,
- jednání s úřady a bankami apod.,
- **prodej majetku**,
- likvidace pohledávek,
- **vypořádání** odvodů, daní a případných poplatků,
- splacení úvěrů a vypořádání věřitelů,
- předložení **zprávy o průběhu likvidace** (v okamžiku, kdy jsou uhrazeny veškeré závazky likvidovaného svazku a zbývá pouze likvidační zůstatek),
- návrh **rozdělení likvidačního zůstatku** mezi členské obce svazku a předložení návrhu členům svazku (k témuž dni je likvidátorem sestavovaná mimořádná účetní závěrka; likvidátor sestavuje seznam členů svazku a vyplácí likvidační zůstatek),
- svazek **zaniká výmazem z veřejného rejstříku** vedeného Krajským úřadem Jihočeského kraje, o který likvidátor požádá do 30 dnů od skončení likvidace (k tomuto dni sestavuje likvidátor také konečnou účetní závěrku, která tvoří součást přílohy k žádosti o výmaz z veřejného rejstříku, k žádosti o výmaz společnosti je nutné přiložit písemný souhlas správce daně s výmazem z veřejného rejstříku (§ 238 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád).

Svazek musí rovněž zajistit archivaci dokumentů v souladu se zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů.

Účetní postup:

Rozdělení likvidačního zůstatku mezi členské obce

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
549	03xx - 09xx					13 000	
349	0xxx						13 000
349	0xxx					13 000	
231	0xxx	6409	5909				13 000

Zaúčtovat je nutné všechny případy, které se Svazku obcí Niva týkají do doby jejího zániku například došlé faktury, mzdy, vypořádání věřitelů atd.

CSÚIS:

Pokud například proběhnou účetní případy i v období 7/2018 a k zániku svazku dojde k 10. 07. 2018, bude nutné zaslat účetní výkazy za období 9/2018 a finanční výkaz za období 7/2018 do CSÚIS.

Po schválení účetní závěrky bude nutné výkaz „Informace o schválení nebo neschválení účetní závěrky, včetně souvisejících informací“ v souvislosti se schválením/neschválením účetní závěrky zaslat do CSÚIS. Dle schvalovací vyhlášky č. 220/2013 Sb., je termín pro schválení/neschválení stanoven dva měsíce ode dne, ke kterému byla sestavena mimořádná účetní závěrka. Jestliže není účetní závěrka schválena v této lhůtě, platí, že schválena nebyla (§ 28 odst. 1 vyhlášky č. 220/2013 Sb.). Tento argument lze uvést do zdůvodnění, proč nedošlo ke schválení.

Dle vyhlášky č. 383/2009 Sb., technická vyhláška o účetních záznamech, ve znění pozdějších předpisů, má být výkaz „Informace o schválení nebo neschválení účetní závěrky, včetně souvisejících informací“ vložen do tří měsíců od rozvahového dne.

Dále je nutné k zániku organizace zaslat formulář na odregistrování účetní jednotky (přiložen jako soubor v příloze e-mailu) na e-mail: ciselnikUJ@mfcz.cz. Formulář je nutné odeslat včas, jinak bude v CSÚIS znovu naplánováno zpracování výkazů svazku za další měsíce roku 2018.

6) Různé

Jsme 6 členné zastupitelstvo, při hlasování o prodeji pozemku byli 3 členové pro, 2 proti a 1 se zdržel hlasování, tudíž jsem konstatovala, že záměr (vyvěšen 15 dní) prodeje pozemku nebyl schválen.

Zastupitelstvo obce, jakožto kolektivní orgán, vždy rozhoduje většinově, přičemž k platnému usnesení nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jeho členů (viz § 87 zákona o obcích). Domnívám se tedy, stejně jako vy, že usnesení nebylo přijato, tudíž prodej pozemku nebyl schválen.

Bývalá p. účetní vyplácela roky zpětně finanční hotovost na hasiče – údajně šlo o periodická školení profesní způsobilosti. Zjistili jsme, že hasiči (i dobrovolní, o které se jedná v našem případě) mít toto školení nemusí – jsou osvobozeni. Ani hasiči si nic takového neodsouhlasili. Vlastně ani sbor o tomto vyplácení jednotlivci nevěděl (zjišťovala p. starostka). Jeden rok si dokonce vyplatila p. účetní doklad na sebe, což si myslím, že nelze, neboť finanční hotovost se musí vyplácet tomu, komu částka náleží. Jsme malá obec, kde je pokladník zároveň účetní, hl. účetní i správce rozpočtu. Otázka zní: Můžeme pověřit na základě pochybností finanční výbor, aby udělal kontrolu pokladny v letošním roce, ale aby zkontroloval i minulé roky a udělal zápis? Jaký závěr pak měl být? Někaké opatření? Po změně účetní a vlastně i starostky (byly tu mimořádné volby) se již prováděné kontroly jeví jako dostatečné. Nemáme totiž útvar interního auditu a kontroluji já – účetní, p. starostka a pak finanční výbor. Bývalá paní účetní se brání tím, že není nic proti ničemu, že proplatila školení ze svého a následně proplatila přes pokladnu sobě. Zase si myslím, že není dodržen princip kontroly – předběžná, průběžná, následná. Ona tímto sama za sebe rozhodla, že si částku proplatí bez schválení příkazce operace. Prosím o názor a případné nasměrování, jak postupovat.

Z Vašeho dotazu lze usoudit, že z pokladny obce byly v minulosti (při jiném personálním obsazení obce) vypláceny finanční prostředky hasičům – o oprávněnosti těchto výdajů máte pochybnosti. **Termínem neoprávněný výdaj rozumíme výdaj, který účetní jednotka uskutečnila např. v rozporu s právními předpisy, případně v rozporu s vnitřními předpisy. Předepisujeme, že obec může uskutečňovat z rozpočtu obce výdaje související s požární ochranou** na jednotku sboru dobrovolných hasičů obce (JSDHO) zřízenou zpravidla jako organizační složku obce, nikoliv výdaje související s činností sboru dobrovolných hasičů – občanského sdružení/spolku s vlastním IČ (s výjimkou daru nebo dotace) – podrobně vysvětleno níže.

V souladu s právním předpisem **se musí každý člen JSDHO zúčastnit a úspěšně absolvovat základní odbornou přípravu v rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin** (§ 40 odst. 4 vyhlášky č. 247/2001 Sb.) nejpozději do jednoho roku od zařazení do dobrovolné JSDHO. Obsah základní odborné přípravy člena JSDHO je uveden v příloze č. 1 Pokynu generálního ředitele hasičského záchranného sboru ČR (dále GŘ HZS ČR)

č. 3/2014 ze dne 27. 01. 2014. **Za základní odbornou přípravu člena JSDHO odpovídá velitel JSDHO a organizuje ji** (§ 40 odst. 4 vyhlášky č. 247/2001 Sb.). Základní odborná příprava člena JSDHO nebo její část může být prováděna hromadně pro více členů z různých dobrovolných jednotek také **ve vzdělávacím zařízení spolku působícího na úseku požární ochrany** (§ 75 zákona č. 133/1985 Sb., ve znění pozdějších předpisů), pokud bylo k provádění základní odborné přípravy nebo její části určeno MV-GŘ HZS ČR na příslušný kalendářní rok, na základě žádosti tohoto spolku. Na závěr takto prováděné základní odborné přípravy člena dobrovolné jednotky se provede **přezkoušení a v případě úspěšného absolvování se pro potřeby jejího ověření u dobrovolné jednotky vydá potvrzení o jejím absolvování.**

U JSDHO obcí kategorie JPO II a JPO III se doporučuje v rozsahu minimálně 40% (16 hodin) pravidelné odborné přípravy členů JSDHO tuto přípravu vykonávat ve spolupráci s hasičským záchranným sborem (HZS) kraje na stanicích HZS kraje, a to formou stáže členů nebo celé JSDHO. Další podrobnosti o pravidelné odborné přípravě dobrovolných jednotek stanoví zvl. Předpis – Příloha č. 3, Pokynu GŘHZS ČR č. 54/2013.

Odborná příprava a odborná způsobilost členů JSDHO je většinou organizovaná HZS a dotovaná ze strany státu. Dle našeho zjištění nebyla obci Ražice poskytnuta v roce 2015, 2016, ani v r. 2017 žádná dotace na organizovanou odbornou přípravu členů JSDHO, z čehož lze usuzovat, že se členové Vaší JSDHO takového školení v roce 2015 až 2017 nezúčastnili. Teoreticky je však možné a přípustné, že obec vyslala člena/členy JSDHO na nějaké jiné proškolení. Záleží na samosprávném rozhodnutí obce, zda na takové „nepovinné“ školení členy JSDHO pošle, pokud to považuje za účelné a uhradí jej z vlastního rozpočtu. Upozorňujeme, že se však může jednat pouze o členy organizační jednotky obce, nikoliv o členy SDH s vlastním IČ.

Navrhovaný postup vlastní vnitřní kontroly:

Starosta/starostka obce ručí za oprávněnost výdajů v souvislosti se zabezpečením požární ochrany. Nejprve si však musí ujasnit, zda má obec nastavený systém v této oblasti v souladu s platnými zákony, metodickými pokyny a dalšími nařízeními a zda obec ve spolupráci s velitelem zajistila účast strojníků a velitelů na odborné přípravě k získání způsobilosti nebo prodloužení způsobilosti a účast členů JSDHO na základní odborné přípravě nebo ve specializačních kurzech. **Před provedením následné finanční**

kontroly vedoucím orgánu veřejné správy (starostou/starostkou obce)
je třeba si zodpovědět např.:

- Byla JSDHO zřízena obcí jako organizační složka?
- Pokud ano, je k dispozici zřizovací listina této organizační složky?
- Existuje a je k dispozici seznam členů JSDHO? Jsou určeny funkce (velitel, strojník, člen)?
- Vede velitel dokumentaci o pravidelné odborné přípravě členů JSDHO? Dá se z této dokumentace vysledovat, zda všichni členové JSDHO splnili povinnost odborné přípravy v rozsahu 40 hodin v kalendářním roce?
- Byl nějaký rozsah pravidelné odborné přípravy členů JSDHO vykonán ve spolupráci HZS (doporučuje se u JPO II a JPO III, a to 40%, tj. 16 hodin) – je o tom záznam v příslušné dokumentaci?
- Vykonávají velitelé a strojníci JSDHO své funkce s požadovanou odbornou způsobilostí (§ 72 odst. 1 a odst. 5 z. č. 133/1985 Sb.) – existuje o tom záznam v příslušné dokumentaci (odbornou způsobilost prokazují při ustanovení do funkce, nejpozději však do 1 roku od ustanovení do funkce, zkouškou odborné způsobilosti s platností na 5 let od data vykonání zkoušky)?
- Jsou archivována osvědčení o vykonané zkoušce odborné způsobilosti velitele a strojníka nebo osvědčení o odborné způsobilosti prodloužené o 5 let (může sloužit rovněž jako podklad k proplacení)?
- Byla odborná příprava k **získání způsobilosti** provedena v odborných kurzech vzdělávacích zařízení MV-GŘ HZS, u HZS krajů nebo ve vzdělávacích zařízeních určených MV-GŘ HZS ČR nebo odborná příprava k **prodloužení způsobilosti** organizovaná a prováděná kraji v rozsahu a podle osnov vydaných MV-GŘ HZS ČR?
- Byla případně provedena odborná příprava k získání způsobilosti nebo její část ve vzdělávacím zařízení spolku působícího na úseku požární ochrany, pokud bylo k provádění přípravy k získání způsobilosti nebo její části určeno MV-GŘ HZS ČR na příslušný kalendářní rok, na základě žádosti tohoto spolku – bylo předloženo osvědčení o úspěšném absolvování a přezkoušení?
- Zajistila obec, která JSDHO zřizuje ve spolupráci s velitelem účast strojníků a velitelů na odborné přípravě k získání způsobilosti nebo prodloužení způsobilosti?
- Byli velitelem JSDHO určeni členové vykonávající speciální činnosti? Pokud ano, absolvovali v rámci odborné přípravy specializační kurzy zakončené ověřením odborných znalostí a vydáním potvrzení

o absolvování kurzu (např. technik technické a chemické služby, nositel dýchací techniky, technik ochrany obyvatelstva v JSDHO, základy zdravotnických znalostí pro členy JSDHO, obsluhovač motorové pily, atd.)?

- Vyslala obec některého člena JSDHO na specializační kurz, který nebyl organizován HZS ČR, pokud ano, existuje nějaké rozhodnutí, usnesení o účelnosti?

1. Následná řídicí kontrola provedená příkazcem operace (starostkou obce):

Oprávněnost příslušných výdajů přezkoumá starostka obce (jako vedoucí orgánu veřejné správy), tím že provede **následnou řídicí kontrolu**, tj. prověří, zkoumá a vyhodnocuje u příslušných operací, zejména zda jsou v souladu s právními předpisy, schválenými rozpočty, programy, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími přijatými v rámci zabezpečení požární ochrany a zda uskutečněné výdaje splňují kritéria hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti. Konkrétně je třeba zkoumat např.:

- Byla u uskutečněných výdajů provedena **předběžná kontrola**?
- Byl výdaj uskutečněn v rámci činnosti JSDHO (organizační složka obce) a ne v rámci činnosti SDH (tam je přípustné pouze poskytnutí daru nebo dotace)?
- Byla finanční hotovost proplacena oprávněné osobě – jednalo se o člena JSDHO?
- Bylo školení pro obec účelné, tj. zda např. vyplývá z § 29 zákona o požární ochraně a jedná se o organizovanou odbornou přípravu členů JSDHO a nebo příslušný orgán obce vyslal člena/členy JSDH na „nepovinné“ specializační školení na základě posouzení jeho efektivnosti pro obec?
- Byla posouzena hospodárnost příslušného výdaje, byl připravovaný výdaj doložen např. pozvánkou na školení, programem? Jak byla stanovena cena za školení?
- Potvrdil správce rozpočtu svým podpisem finanční krytí výdaje – byl výdaj rozpočtován (schválený rozpočet, rozpočet po změnách, výsledek od počátku roku)?
- Byla pak provedena **průběžná** řídicí kontrola – byla doložena účast na školení, výsledek školení a cena za školení (např. PROTOKOL o zkoušce odborné způsobilosti/o ověření odborných znalostí velitele/strojníka/člena JSDHO, faktura, paragon nebo jiný výstup)?
- Byly příslušné pokladní a účetní doklady opatřeny podpisy odpovědných osob (příkazce operace, správce rozpočtu, hlavní účetní)?

- atd.

Zjistíte-li při výkonu následné kontroly, že veřejné prostředky byly vyplaceny neoprávněné osobě, nebo bylo s veřejnými prostředky nakládáno neehospodárně, neefektivně a neúčelně nebo v rozporu s právními předpisy, jste povinni přijmout **opatření k nápravě zjištěných nedostatků** (např. při zjištění neoprávněných výdajů, jejich vymáhání, vymáhání škody apod.) a opatření k **zabezpečení řádného výkonu této kontroly do budoucna**. Výsledky vyhodnocení operací by měly být také podkladem k prověřování přiměřenosti a účinnosti nastaveného vnitřního kontrolního systému.

2. Kontrola provedená kontrolními orgány zastupitelstva obce

Pokud zastupitelstvo obce pověří provedením kontroly finanční nebo kontrolní výbor (FV, KV), potom v souladu s § 119 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je výbor povinen pořádat o provedené kontrole zápis, který obsahuje, co bylo kontrolováno, jaké nedostatky byly zjištěny a návrhy opatření směřující k odstranění nedostatků. Zápis podepisuje člen výboru, který provedl kontrolu, a zaměstnanec, jehož činnosti se kontrola týkala (toto ujednání je neaplikovatelné, vzhledem k tomu, že příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní nejsou již zaměstnanci obce). Zákon o obcích nezakazuje provedení kontroly výbory za minulá účetní období. Výbor předloží zápis zastupitelstvu obce.

Upozorňujeme, že výbory zastupitelstva mají postavení iniciativních a kontrolních orgánů zastupitelstva a jejich kontrolní činnost má čistě interní rozměr. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, či zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, může být uplatněn, avšak pouze co se týká jejich procesních postupů (např. práva nebo povinnosti kontrolujících). **V žádném případě nelze dovozovat, že by výbory nahrazovaly činnost orgánů příslušných ke kontrole podle výše uvedených zákonů.**

Z uvedeného je zřejmé, že FV (nebo KV) zastupitelstva může nezávisle na řídicí kontrole (viz bod 1.) kontrolovat veřejné výdaje na hasiče. **Při této kontrole však nejsou výbory v postavení „kontrolních orgánů“ podle zvláštních zákonů** (např. výše uvedených) a nemají možnost ukládat opatření k nápravě – mohou je pouze navrhnout. **Jejich činnost slouží jen a pouze pro potřeby zastupitelstva obce, které na základě jejich zjištění může dojít k rozhodnutí přijmout opatření ke zlepšení**

nastavení vnitřního kontrolního systému v případě uskutečňování výdajů v oblasti požární ochrany.

Pro Vaši lepší orientaci v oblasti zabezpečení požární ochrany obcí uvádíme níže příslušnou metodiku:

Při uskutečňování veřejných výdajů v souvislosti s požární ochranou je třeba si nejdříve ujasnit rozdíl mezi občanským sdružením/spolkem Sboru dobrovolných hasičů Čech, Moravy a Slezska (dále jen SDH) s vlastním identifikačním číslem a Jednotkou sboru dobrovolných hasičů obce, která byla zřízena obvykle jako organizační složka územního samosprávného celku.

„Sbory dobrovolných hasičů“ nebo „Hasičské sbory“ (SDH).

SDH jsou právně samostatné nebo jsou organizační složkou občanského sdružení (spolku) s názvem Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska – organizace sdružující dobrovolné hasiče v České republice. SDH bývají sponzorovány obcemi (dotace, dary dle § 85 písm. b) a c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů). **Poskytování dotací/darů** z rozpočtu obce je vhodné nejen z hlediska spolupráce při zajištění akceschopnosti jednotky, ale i pro zajištění společenského života v obci. Občanská sdružení (spolky) působící na úseku PO zároveň vyvíjí činnost v prevenci kriminality dětí a mládeže, kdy těmto nabízí různé volnočasové aktivity. Tyto organizace se řídí zejména občanským zákoníkem a svými stanovami. Nemohou proto ukládat úkoly obcím a naopak.

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce (JSDHO).

JSDHO je jednotka zřízená za podmínek uvedených v právním předpise (§ 29 odst. 1 písm. a) a § 68 zákona č.133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů) **zpravidla jako organizační složka obce**, kde výkon služby vykonávají dobrovolně členové JSDHO, kteří mají s obcí uzavřen pracovně právní vztah nebo jinou smlouvu o členství v jednotce. JSDHO nemají se sbory dobrovolných hasičů nic společného, zřizují je obce (nikoli občanská sdružení/ spolky). Právě členové jednotek zasahují u mimořádných událostí. Zjednodušeně lze nazvat dobrovolní hasiči ve výjezdu. JSDHO je plně zabezpečována po finanční i materiální stránce zřizovatelem, tj. obcí. Hospodaří jménem svého zřizovatele a není účetní jednotkou.

Právní rámec:

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

Obec a obecní úřad v rámci své samostatné působnosti provádí činnosti na úseku požární ochrany dle § 29, a to:

a) zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plní další úkoly podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů) ve svém územním obvodu; členům jednotky sboru dobrovolných hasičů obce **za hašení požárů a záchranné práce** při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech v mimopracovní době **poskytuje odměnu**,

b) udržuje akceschopnost jednotky sboru dobrovolných hasičů obce,

c) **zabezpečuje odbornou přípravu členů** jednotky sboru dobrovolných hasičů obce,

d) **zabezpečuje materiální a finanční potřeby** jednotky sboru dobrovolných hasičů obce a požární ochrany,

e) zajišťuje péči o členy jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, jakož i péči o zaměstnance zařazené v jednotkách hasičských záchranných sborů podniků, členy jiných jednotek sborů dobrovolných hasičů obce nebo podniků, popřípadě i o osoby vyzvané k poskytnutí osobní pomoci podle § 18, jestliže zasahují za ztížených podmínek nebo u déle trvajícího zásahu na území obce,

f) **poskytuje náhradu ušlého výdělku** členu jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, který se ve své pracovní době (§ 17 odst. 1 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony) nebo v době, ze které mu plyne příjem ze samostatné činnosti, zúčastní zásahu při požáru nebo jiných záchranných prací při živelních pohromách nebo jiných mimořádných událostech nebo nařízeného cvičení, anebo nařízené odborné přípravy,

g) zabezpečuje a **hradí** pro členy jednotky sboru dobrovolných hasičů obce **preventivní zdravotní prohlídky**,

h) **zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů požární ochrany** a požárně bezpečnostních zařízení, zejména pro potřeby svého územního obvodu,

i) **zpracovává stanovenou dokumentaci požární ochrany,**

j) zřizuje ohlašovnu požárů a další místa, odkud lze hlásit požár,

k) zabezpečuje zdroje vody pro hašení požárů a jejich trvalou použitelnost a stanoví další zdroje vody pro hašení požárů a podmínky pro zajištění jejich trvalé použitelnosti,

l) umožňuje dislokaci jednotek hasičského záchranného sboru v katastrálním území obce podle nařízení kraje a **příspěvá na provoz a vybavení těchto jednotek,**

m) spolupracuje se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení požární ochrany; za tím účelem **mohou obce soustředovat finanční prostředky,**

n) organizuje preventivně výchovnou činnost,

o) obecně závaznou vyhláškou

1. vydává požární řád obce,

2. stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob.

(2) Obec plní obdobně povinnosti uložené tímto zákonem právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám.

(3) **Obecní úřad** na úseku požární ochrany

a) **zajišťuje účast velitelů a strojníků jednotky sboru dobrovolných hasičů obce na jejich odborné přípravě,**

b) zajišťuje úkoly požární ochrany pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu.

(4) Vybrané obecní úřady

a) zabezpečují podle požárního poplachového plánu kraje hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech mimo svůj územní obvod,

b) zabezpečují akceschopnost jednotky sboru dobrovolných hasičů obce k zásahům mimo svůj územní obvod,

c) na základě nařízení kraje, kterým se stanoví podmínky plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany, zabezpečují nepřetržitou pracovní

pohotovost mimo pracoviště v počtu nejméně jednoho požárního družstva o sníženém početním stavu.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

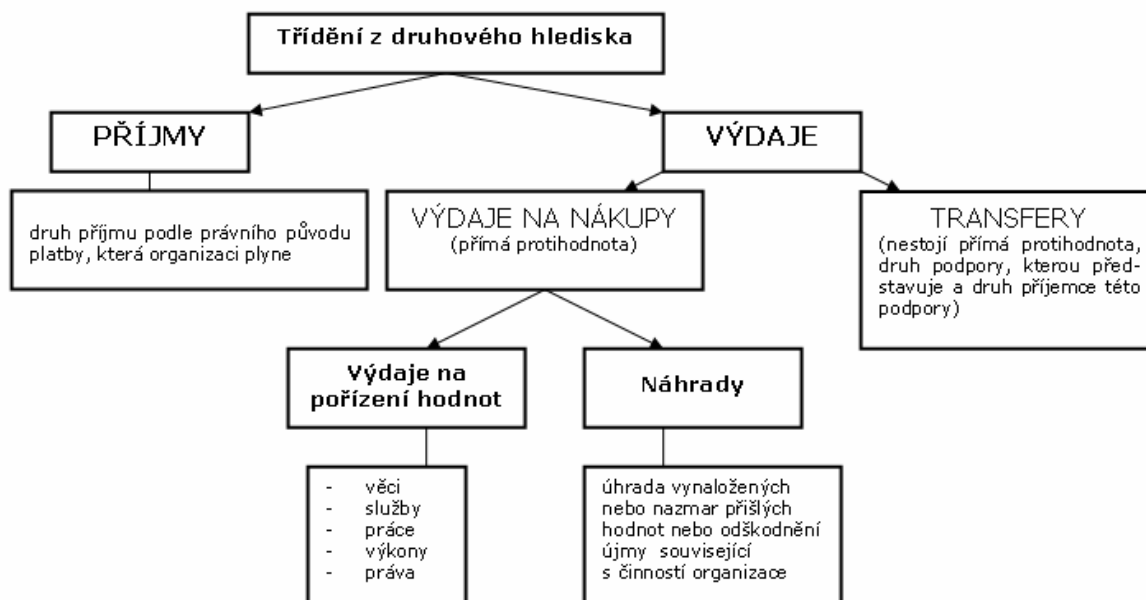
Dle § 24 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů vzniká organizační složka územního samosprávného celku rozhodnutím zastupitelstva územního **samosprávného celku. Organizační složka hospodaří jménem svého zřizovatele a není účetní jednotkou.**

Ekonomické zajištění, rozpočet

JSDHO je zpravidla organizační složkou obce, proto je její rozpočet součástí rozpočtu zřizovatele (obce).

Při sestavování rozpočtu obce je třeba zohlednit potřeby a povinnosti, které pro obec vyplývají z provádění činností na úseku požární ochrany. Třídění rozpočtové skladby z hlediska odvětvového vymezuje požární ochranu ve skupině 5 a **§ 5512 Požární ochrana – dobrovolná část.** Z hlediska druhového třídění se všechny příjmy a výdaje člení podle příjmových a výdajových druhů, např.:

Požární ochrana v obci je z druhového hlediska vymezena ve třídě 5 Běžné výdaje a třídě 6 Kapitálové výdaje.

Nejčastější výdaje související s činností JSDHO a jejich zatřídění dle rozpočtové skladby:

Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné

třída	seskupení položek	podseskupení položek	položka	název a obsah položky
5				BĚŽNÉ VÝDAJE
	50			Platy a podobné a související výdaje
		501		Platy
			5019	Ostatní platy - zahrnuje především refundaci platů hrazené jiným organizacím
		502		Ostatní platby za provedenou práci
			5021	Ostatní osobní výdaje - zahrnuje především odměny za práci podle dohod o pracích uzavíraných podle zákoníku práce mimo pracovní poměr
		503		Povinné pojistné placené zaměstnavatelem
			5039	Ostatní povinné pojistné placené zaměstnavatelem – zahrnuje především refundace pojistného na sociální a zdravotní pojištění jiným organizacím

(1) Ustanovení upravuje zejména refundaci platů, především odměny za práci podle dohod o pracích uzavíraných podle zákoníku práce mimo pracovní poměr a refundaci pojistného jiným organizacím.

(2) Mzdu je možné refundovat v případě překážek v práci z důvodu obecného zájmu. Zřizovatel poskytuje náhradu ušlého výdělku členu JSDHO, který se ve své pracovní době nebo v době, ze které mu plyne příjem z podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti, zúčastní zásahu při požáru nebo jiných záchranných prací při živelních pohromách nebo jiných mimořádných událostech nebo nařízeného cvičení anebo nařízené odborné přípravy.

(3) Refundaci mzdy z pracovního poměru, lze hradit z položek 5019 Ostatní platy a 5039 Ostatní povinné pojistné placené zaměstnavatelem. Refundaci mzdy osoby samostatně výdělečně činné (dále jen „OSVČ“) lze hradit z položky 5029 Ostatní platby za provedenou práci jinde nezařazené. Mzda OSVČ se vypočte ze základu daně z posledního daňového přiznání k daním z příjmů děleno počtem hodin, pokud ještě nebylo dodáno daňové přiznání, tak z průměrné mzdy.

(4) Výdaje z položky 5021 Ostatní osobní výdaje jsou mzdovými prostředky a lze je schválit v rámci rozpočtu. Jedná se o dohody o pracích uzavíraných podle zákoníku práce se členy JSDHO mimo pracovní poměr (dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce).

(5) Refundace pojistného na zdravotní a sociální pojištění hrazené jiným organizacím se zatřídí souhrnně na položku 5039 Ostatní povinné pojistné placené zaměstnavatelem.

(6) Pojištění členů JSDHO:

a) ze zákona jsou členové pojištěni podle zvláštního právního předpisu (zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů); podmínkou je písemně uzavřená dohoda o členství a výkonu funkce člena v JSDHO;

b) ze strany zřizovatele; zřizovatel se vyvazuje z pojištění podle zvláštního právního předpisu (§ 80 zákona ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů);

c) pojištění fyzické osoby; člen JSDHO nezávisle na zřizovateli uzavře smlouvu o pojištění odpovědnosti z výkonu povolání.;

d) ze strany občanského sdružení/spolku; v případě kdy člen JSDHO je současně členem SDH.

Nákup materiálu

třída	seskupení položek	podseskupení položek	položka	název a obsah položky
5				BĚŽNÉ VÝDAJE
	51			Neinvestiční nákupy a související výdaje
		512		

			5123	Podlimitní technické zhodnocení – výdaje na dodavatelské pořízení podlimitního technického zhodnocení hmotného majetku, a to bez ohledu na to, zda zhodnocovaným hmotným majetkem je dlouhodobý hmotný majetek nebo drobný hmotný dlouhodobý majetek, který nepřesahuje v každém jednotlivém případě 40.000,00 Kč
		513		Nákupy materiálu
			5132	Ochranné pomůcky - nákup ochranných pomůcek dle pracovněprávních předpisů
			5133	Léky a zdravotnický materiál (vč. nákupu příručních lékárníček a jejich vybavení)
			5134	Prádlo, oděv, obuv
			5136	Knihy, učební pomůcky a tisk, vč. předplatného
			5137	Drobný hmotný dlouhodobý majetek (ocenění do 40.000,00 Kč a doba použitelnosti v organizaci déle než 1 rok)
			5139	Nákup materiálu

(1) Ustanovení upravuje nákup osobních ochranných pomůcek, léků a zdravotnického materiálu, nákup prádla, oděvů a obuvi, nákup odborné literatury, drobného hmotného dlouhodobého materiálu a materiálu jinde nezařazeného.

(2) **Položka 5123 Podlimitní technické zhodnocení** – na tuto položku patří výdaje na dodavatelské pořízení podlimitního technického zhodnocení hmotného majetku kromě materiálu, a to bez ohledu na to, zda zhodnocovaným hmotným majetkem je dlouhodobý hmotný majetek nebo drobný hmotný dlouhodobý majetek, které nepřesahují v každém jednotlivém případě 40.000,00 Kč

(3) **Položka 5132 Ochranné pomůcky** – zahrnuje nákup ochranných pomůcek podle pracovněprávních předpisů. U členů je nutné zajistit maximální stupeň ochrany života a zdraví stejně jako je tato ochrana vyžadována u příslušníků HZS ČR. Minimální početní stav členů JSDHO je

stanoven vyhláškou (Příloha č. 4 vyhlášky MV č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů). Příkladem je vybavení:

a) základní – pracovní stejnokroj, triko s krátkým rukávem nebo s dlouhým rukávem, čepice se štítkem, ochranný oděv pro hasiče při zdolávání požárů na volném prostranství, přilba, zásahová obuv, rukavice a doplňky ochranného oděvu;

b) dle atmosférických podmínek – např. plášť do deště s vyjímatelnou vložkou, obuv gumová, pogumované nebo neoprenové kalhoty s náprsenkou, zimní kabát, kukla;

c) pro specializované činnosti – práce ve výškách a nad volnou hloubkou, práce na vodní ploše, práce s řetězovou motorovou pilou.

(4) **Položka 5133 Léky a zdravotnický materiál** – zahrnuje nákup lékárníček do vozidel, vč. jejich průběžné obměny a doplňování (Příloha č. 14 vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů), zdravotnickým materiálem rozumějme fixační límce, termoizolační fólie, nosítka (např. vakuová), sadu vakuových dlah vč. příslušenství a transportního obalového materiálu (pumpička, taška), popáleninová souprava apod.

(5) **Položka 5134 Prádlo, oděv a obuv.** Příkladem použití jsou „erární“ výstroje a součásti. Využití této položky na nákup materiálu pro JSDHO je sporný, jelikož v tomto smyslu je výstroj určena pro konkrétního člena; jedná se z hygienického hlediska nezastupitelně o osobní ochrannou pomůcku. Příkladem je nákup ponožek a spodního prádla (nátělník, tílko, spodky), protože bezprostředně nesouvisí s provedením zásahu. Do této položky lze zařadit např. i nákup stejnokrojů SDH a jejich součástí (vč. vycházkové obuvi). Zřizovatel však nemá zákonnou povinnost vybavit členy těmito stejnokroji, chybí přímá vazba na činnost v JSDHO.

(6) **Položka 5136 Knihy, učební pomůcky a tisk** – vč. předplatného zahrnuje zejména náklady na odbornou literaturu, učební texty a předplatné odborných časopisů.

(7) **Položka 5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek** zahrnuje výdaje na dodavatelské pořízení hmotných věcí (§ 499 a 500 občanského zákoníku), jejichž ocenění je 40.000,00 Kč nebo nižší a doba použitelnosti v organizaci je delší než 1 rok, ale i další, který je z pohledu účetního významný a splňuje časovou podmínku – předpokládané použití v organizaci je delší než 1 rok (majetek evidovaný na účtu 902 Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek

Některé příklady použití – není zohledněna dýchací technika a její příslušenství a některé další technické vybavení pro speciální činnosti viz odst. 2 písm. c):

a) vybavení požárních zbrojnic (zázemí pro jednotku – ČSN 73 5710 – požární stanice, požární zbrojnice a požární buňky) – hygienická zařízení, prostory pro přechodný pobyt většího počtu osob (učebny, společenské místnosti), skladovací prostory, garáže. Každá místnost má specifické požadavky na vybavení, např. vzduchotechnika, hlásiče nebo elektrická akustická signalizace, zařízení pro odsávání zplodin, telefon, domácí rozhlas, hodinové zařízení, společná anténa pro příjem signálů televize a rozhlasu, nouzové osvětlení prostor, šatní skříň, věšáky, police, regály, bedny na materiál, stoly, židle, tašky (úschova OOPP), elektrospotřebiče (lednice, rychlovarná konvice, mikrovlnná trouba);

b) spojení – svolávací zařízení, vysílačky + náhradní baterie a zdroje, nutnou podmínkou je kompatibilita systému s technickým zařízením HZS;

c) osobní výstroj a výzbroj (vybavení pro každého jednotlivce v jednotce) – sekerka hasičská, pracovní polohovací pás (hasičský opasek), svítilna na přilbu (dobíjecí halogenové nebo xenonové), reflexní vesta nebo přehoz. Dále pak vybavení pro speciální činnosti: zachycovací (bezpečnostní) postroj, nůž pro záchranáře, apod.;

d) čerpadla – přenosná na vodu, plovoucí čerpadla, ponorná kalová čerpadla;

e) technické prostředky – hašení, odvod tepla a kouře – hadice, savice, proudnice, rozdělovače, přiměšovače, sací koše, klíče na armatury, přenosné hasicí přístroje, přetlakové ventilátory, odsavače kouře apod.;

f) technické prostředky – vyprošťování, bourání – sekery, háky, rozbrušovací zařízení (vč. náhradních kotoučů – asfalt, beton, popř. vidiové a diamantové kotouče), pákové nůžky, řetězové motorové pily vč. příslušenství (náhradní řetěz, lišta, pilníky na řetěz, klíč na povolování lišty, klíny, kanistr, lopatka, kalač), lana (statická, dynamická) apod.;

g) zdroje elektrické energie a osvětlení – elektrocentrály, elektrogenerátory, osvětlovací stativy a stožáry (rozdíl v ceně je zejména u hydraulických osvětlovacích stožárů a mobilních osvětlovacích stativů);

h) náradí (nejiskřící), žebříky (aluminiové).

(8) Položka 5139 Nákup materiálu jinde nezařazený zahrnuje zejména nákup dezinfekčních prostředků, sorbetů a hasebního materiálu (pěnidla).

Nákup vody, paliv a energií

třída	seskupení položek	podseskupení položek	položka	název a obsah položky
5				BĚŽNÉ VÝDAJE
	51			Neinvestiční nákupy a související výdaje
		515		Nákup vody, paliv a energie
			5151	Studená voda – vč. stočného a poplatku za odvod dešťových vod
			5152	Teplo – úhrady dálkově dodávané tepelné energie
			5153	Plyn
			5154	Elektrická energie
			5155	Pevná paliva
			5156	Pohonné hmoty a maziva
			5157	Teplá voda
			5159	Nákup ostatních paliv a energie

(1) Ustanovení upravuje nákup vody, paliv a energií.

(2) Vratky záloh pravidelně (zpravidla měsíčně) hrazených v tomtéž rozpočtovém roce se zatřídí kompenzačně na příslušné položky, na které byly uhrazené zálohy zatříděny. Obdobně se postupuje u přeplatků a nedoplatků, k jejichž vyúčtování dochází 1x ročně zpravidla v měsících duben až červen. (3) Při návrhu rozpočtované částky se vychází ze spotřeby uplynulého kalendářního roku s ohledem na procentuální nárůst cen.

Nákup služeb

třída	seskupení položek	podseskupení položek	položka	název a obsah položky
5				BĚŽNÉ VÝDAJE
	51			Neinvestiční nákupy a související výdaje
		516		Nákup služeb
			5161	Poštovní služby
			5162	Služby elektronických komunikací radiokomunikací (hovorné, úhrady za přenesená data po internetu, poplatky za registraci domény). Kompenzačně se účtují úhrady za použití služebního telefonu k soukromým účelům
			5163	Služby peněžních ústavů – vč. komerčního pojištění
			5167	Služby školení a vzdělávání – nákup školících a vzdělávacích služeb (kurzů, školení, odborných stáží) pro potřeby organizace
			5169	Nákup ostatních služeb – např. nákup stravenek ve veřejném zařízení a poukázek na nákup potravin, náhrady zdravotnickým zařízením za lékařské prohlídky dané zvl. předpisem, revize komínů, elektrických a jiných zařízení, platby za STK aut a výdaje na dopravu nepatřící do cestovního, výdaje na dodavatelské pořízení informací (účelem poskytnout užitek), úprava počítačových programů.

(1) Ustanovení upravuje nákup služeb zajišťovaných zhotoviteli.

(2) **Položka 5161 Poštovní služby** zahrnuje úhrady poštovního a dalších služeb pošt včetně výdajů na kurýrní a zásilkové služby. Úhrady poštovního při pořízení materiálu se zařadí na stejnou položku jako materiál.

(3) **Položka 5162 Služby elektronických komunikací** zahrnuje úhrady služeb (hovorné atd.) vč. nákupu telefonních karet, využívání sítě Internet, SIM karty, pokud nejsou součástí pořizovací ceny mobilního telefonu.

(4) **Položka 5163 Služby peněžních ústavů.** Zahrnuje také výdaje za pojištění majetku obce (nemovitostí, zařízení i služebních automobilů a odpovědnosti za škodu mimo zákonného pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání (pol. 5038) Zahrnuje veškeré hrazené pojistné mimo povinné pojistné patřící na položky podseskupení 503 Povinné pojistné placené zaměstnavatelem. Je-li pojistné hrazeno celkem za obec včetně pojistného za majetek organizačních složek (zde ve smyslu JSDHO) a majetek svěřený příspěvkovým organizacím, volíme paragraf 6320 Pojištění funkčně nespécifikované.

(5) **Položka 5167 Služby školení a vzdělávání** slouží na nákup školících a vzdělávacích služeb pro potřeby organizace podle zvláštního zákona (§ 72 zákona ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů), tj. kurzů a školení k získání osvědčení o odborné způsobilosti, získání řídičského oprávnění příslušné skupiny (vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 167/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 478/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů), získání oprávnění pro práci s řetězovou motorovou pilou (nařízení vlády č. 28/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru), vč. cyklické odborné přípravy jedenkrát za 2 roky, nebo získání oprávnění vůdce malého plavidla (zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrostátní plavbě a vyhláška MD č. 224/1995 Sb., o způsobilosti osob k vedení a obsluze plavidel).

(6) **Položka 5169 Nákup ostatních služeb** zahrnuje:

- a) zajištění stravy a nápojů pro členy JSDHO při zásahu ve stravovacích zařízeních (nákup na fakturu), ostatní stravné se hradí z položky 5173;
- b) revize (komínů, elektrovevize, revize přenosných hasicích přístrojů apod.);
- c) platby za STK a dopravu nepatřící do cestovného;
- d) náhradu zdravotnickým zařízením za lékařské prohlídky (vstupní, periodické, mimořádné a výstupní).

Ostatní nákupy

třída	seskupení položek	podseskupení položek	položka	název a obsah položky
5				BĚŽNÉ VÝDAJE
	51			Neinvestiční nákupy a související výdaje
-		517		Ostatní nákupy
			5171	Opravy a udržování
			5173	Cestovné (tuzemské i zahraniční) – Cestovní náhrady hrazené vlastním zaměstnancům i pracovníkům zaměstnaným na základě dohod o pracích mimo pracovní poměr. Zahrnuje nejen náhrady zaměstnancům podle zákona o cestovních náhradách, ale i přímé výdaje k zajištění pracovních cest zaměstnanců, kterými se přímo hradí služby jiným organizacím (doprava, stravování a ubytování na pracovní cestě), refundace cestovného zaměstnancům jiných organizací apod. Na tuto položku patří cestovné hrazené podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce (§ 152 až 189), a předtím zákona o cestovních náhradách (zákon č. 119/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů) a prováděcích předpisů (nařízení vlády č. 62/1994 Sb. ve znění pozdějších předpisů, avšak pouze náhrady podle § 5 a 6).

(1) Ustanovení upravuje zejména náklady na opravy a udržování techniky a věcných prostředků požární ochrany, cestovné, pohoštění a účastnické poplatky na konference.

(2) **Položka 5171 Opravy a udržování** zahrnuje výdaje na externě zajišťovanou činnost. Opravou se pro tyto účely rozumí úprava věci, která částečně nebo úplně ztratila schopnost plnit funkci, k níž byla určena, zajišťující opět nabytí této schopnosti, pokud tím nedojde k technickému

zhodnocení. Nepatří sem nákup projektové dokumentace k opravám (patří na položku 5169). Údržbou se rozumí soustavná činnost, kterou se zpomaluje fyzické opotřebení a předchází poruchám a odstraňují se drobnější závady. Na položku se nezařazuje technické zhodnocení, které nepřevyší 40.000,00 Kč (patří na položku 5137).

(3) **Položka 5173 Cestovné** zahrnuje cestovní náhrady hrazené vlastním zaměstnancům i pracovníkům zaměstnaným na základě dohod o pracích mimo pracovní poměr. Zároveň zahrnuje i přímé výdaje k zajištění pracovních cest, kterými se přímo hradí služby jiným organizacím (doprava, stravné a výdaje na ubytování, parkovné, kapesné), refundace cestovného zaměstnancům jiných organizací apod.

(4) Do rozpočtu na JSDHO mohou být zahrnuty i položky 5175 Pohoštění a 5176 Účastnické poplatky na konference.

Pořízení dlouhodobého majetku

třída	seskupení položek	podseskupení položek	položka	název a obsah položky
6				KAPITÁLOVÉ VÝDAJE
	61			Investiční nákupy a související výdaje
		612		Pořízení dlouhodobého majetku, včetně nadlimitního technického zhodnocení
			6121	Budovy, haly, stavby
			6122	Stroje, přístroje a zařízení
			6123	Dopravní prostředky, vč. nákupů transportních zařízení

(1) Ustanovení upravuje pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Součástí výdajů se zařídí podle jejich charakteru pod jednotlivé položky podseskupení 612. Dle vyhlášky Ministerstva financí ČR se jedná o dlouhodobý majetek s pořizovací cenou nad 40.000,00 Kč u dlouhodobého hmotného majetku a nad 60.000,00 Kč u dlouhodobého nehmotného majetku a dobou použitelnosti 1 rok, vč. projektové dokumentace zpracovávané pro účely vydání územního rozhodnutí, k žádosti o stavební povolení apod.

MINIMÁLNÍ VYBAVENÍ ČLENA JSDHO

(1) Minimální vybavení člena JSDHO se řídí ustanoveními vyhlášky (vyhláška MV č. 255/1999 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů). Jedná se o pracovní stejnokroj vč. obuvi, ochranný oděv a obuv, oděvní doplňky, přilbu, rukavice, plášť do deště, oděv a obuv pro práci ve vodě, a další výzbroj a výstroj.

(2) Požární sport je součástí odborné přípravy podle zvláštního zákona (§ 72 zákona ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů). Vybavení člena JSDHO pro sport.

(3) Pracovní stejnokroj se skládá z blůzy, kalhot a čepice se štítkem. Podle potřeby se k pracovnímu stejnokroji používají trika s dlouhými nebo krátkými rukávy a oděvní doplňky. Mezi oděvní doplňky řadíme spodní prádlo (nátělníky, tílka, spodky), prostředky pro ochranu hlavy a krku před účinky tepelného sálání, svetr nebo pulovr s rukávy a bez rukávů a zimní kuklu. Důležitou součástí jsou i ponožky (ty však vyhláška neuvádí). Pracovní stejnokroj je určen pro pohyb na stanici a mimozásahovou činnost. Univerzální využití pro JSDHO má pracovní stejnokroj II (Vyhláška MV č. 255/1999 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů) – NOMEX COMFORT RS, který je určen pro pohyb na stanici, venkovní zásahy, drobné lesní požáry a technickou asistenci. Doporučené množství: minimálně 1 ks uvedených oděvních součástí. Nezapomenout na zajištění náhradního převlečení po zásahu.

(4) Ochranný oděv tvoří dvoudílný komplet kabátu a kalhot se šlemi doplněný reflexním značením. Je vyroben ze tří funkčních vrstev. Kabát ochranného oděvu je v provedení s jednořadovým zapínáním se vsazovanými rukávy, může v něm být všitý bezpečnostní polohovací opasek, je opatřen jmenovkou a osobním evidenčním číslem. Kalhoty mají zvýšený pas a šle. Ochranný oděv může být doplněn oděvními doplňky (viz odst. 3) pro zvýšení komfortu při pohybu, zlepšení tepelné pohody pod ochranným oděvem (snížení tepelného stresu nebo naopak zvýšení odolnosti proti mrazu). Doporučené množství: minimálně 1 ks uvedených oděvních součástí.

(5) Přilba je tvořena skořepinou, jejíž povrch je ve fotoluminiscenční žlutozelené barvě, podbradním páskem, nátylníkem k ochraně šíje a obličejovým štítem. Doporučené množství: 1 ks. Vhodným doplňkem je

kukla pod přilbu z nomexového vlákna pro zvýšení ochrany hlavy a krku před účinky tepelného sálání.

(6) Rukavice zásahové a pracovní.

Doporučené množství: minimálně 1 pár zásahových rukavic a 2 páry pracovních prstových rukavic.

(7) Zásahová obuv. Vhodné jsou celokožené boty s GORE-TEX membránou, odolné vůči vodě, chemikáliím, zároveň jsou antistatické a odolné proti prořezu motorovou pilou s gumovou podrážkou. Doporučené množství: minimálně 1 pár.

(8) Pracovní obuv je určena pro mimozásahovou činnost. Doporučené množství: minimálně 1 pár.

(9) Plášť do deště s vyjímatelnou vnitřní vložkou, obuv gumová a kalhoty s náprsenkou (pogumované nebo neoprenové) jsou důležitými součástmi výstroje v podmínkách zdolávání povodní, čerpání vody apod. Doporučené množství: 1 ks uvedených oděvních součástí, u obuvi 1 pár.

(10) Sekerka hasičská se závěsníkem. Doporučené množství: 1 ks.

(11) Pracovní polohovací pás (hasičský opasek) s karabinou. Tato součást výstroje podléhá revizním kontrolám. Doporučené množství: 1 ks.

(12) Svítilna na přilbu. Vhodná je dobíjecí halogenová nebo xenonová svítilna s možností přichycení na přilbu. Doporučené množství: 1 ks.

Upozorňujeme, že podrobnou metodiku pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí vydalo Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR pod č.j. MV- 2763 - /PO- 008). Přílohou této metodiky jsou dokumenty, které by měla obec v souvislosti se zřízenou JSDHO vyhotovovat, tj.:

1. Doporučený vzor zřizovací listiny jednotky SDH obce – forma organizační složky obce
2. Vzorek jmenovacího dekretu velitele jednotky jednotek SDH obce
3. Žádost o vyjádření HZS kraje ke jmenování člena velitelem jednotky
4. Záznam o pravidelné odborné přípravě
5. Protokol o výsledku ověření odborné přípravy
6. Osobní karta, výstrojní karta a záznamy o odborné způsobilosti člena jednotky SDH obce

7. Seznam členů jednotky SDH obce
8. Potvrzení o účasti člena při zásahu požární jednotky
9. Lékařský posudek - doklad o zdravotní způsobilosti členů pro výkon služby
10. Vzor pro záznamy o technických prostředcích a jejich kontrolách a údržbě (taktéž soubor v aplikaci Excel)